

ERDEY FERENC

**AZ
ENGESZTELÉS
SZENTJE**

SZALÉZI MŰVEK

54.

Kömüves Éva

AZ ESZMÉNYI LEÁNY

128 oldal, alapár 1.50 P

55.

**A BOLDOGSÁGOS SZŰZ MÁRIA
KÖVETÉSE**

Latinból fordította Dezső István

112 oldal, alapár 2.— P

56.

Erdey Ferenc

**ENGESZTELJUNK
KERESZTVISELÉSSSEL**

136 oldal, alapár 1.50 P

57.

Erdey Ferenc

ENGESZTELJUK MÁRIA SZIVÉTI

128 oldal, alapár 1.50 P

58.

Newman—Szunyogh

NAGYPÉNTEK

104 oldal, alapár 1.50 P

AZ ENGESZTELÉS SZENTJE

ERDEY FERENC

**AZ ENGESZTELÉS
SZENTJE**

**ELMÉLKEDÉSEK
MAGYARORSZÁGI ENGESZTELŐ
SZENT MARGITRÓL**

SZALÉZI MŰVEK

Nihil obstat. Carolus Szitkey Soc. Sal., cen-
sor dioecesanus. Imprimatur. No. 1849/1945.
Vacii, die 29-a Julii 1945. † Josephus Epi-
scopus.

9589. — Szalézi Művek, Don Bosco Nyomda.
(Felelős: Kenéz János.)

Engesztelő Lelkigyermekeimnek!

A legnehezebb időkben, a legviharosabb megpróbáltatások napjaiban száll hozzátok lelkem. Hosszú időn át hirdettem nektek az engesztelés nagy programját! Lankadatlanul serkentettelek benneteket az engesztelés áldozatára. Sürgettek az idők! Előre éreztük azokat a súlyos megpróbáltatásokat és szenvedéseket, melyeket bűneink miatt annyira megérdemeltünk. Most már, mikor mind ez utolért, csendben visszagondolunk ezekre a nagy engesztelő napokra. Kevesen engeszteltek! Sokan ellenük fordultak! Az idők azonban mindent igazoltak! Isten keze járt itt és mindenki megtanulta, hogy mily kemények Isten ítéletei!

Mégsem esünk kétségbe! Sőt most

még jobban engesztelésre buzdulunk, mert most már megtanultuk a törté-
nések mozzanataiból is kiolvasni Is-
ten akaratát. Most még jobban kell
engesztelnünk! Még buzgóbban kell
a paténára helyezni áldozatainkat!
Mert most még jobban kihívják a
bűnök Isten büntetését. Nem okul-
tak az emberek! Nem tértek még Is-
tenhez a bűnösök! Ezért kell még
tovább is engesztelnünk! Isten akar-
ja! Isten erre hívott minket is a ke-
gyelem indításával!

Ez adta a gondolatot, hogy az En-
gesztelés Művének, ahogyan az en-
gesztelő mozgalom testet öltött, most
már külső formát is adjunk. S e mun-
kánk közben kellett az Engesztelés
Művének védőszentet választani. A
szentek sorában igaz, mi elsősorban
a Szűzanya védőszárnyai alá helyez-
kedünk. Hiszen a mai idők engesz-
telését egészen reá bízta a Gondvi-
selés. De aztán kivüle kellett még
valakit, mint védőszentünket meg-

jelölni. Ki lehet más, mint az, akit az Egyház feje épen azért avatott a szentek sorába e nehéz időkben, hogy legyen példája és eszményképe az engesztelésnek?!

Magyarországi Szent Margitot az Egyház adta nekünk, hogy épen most ragyogjon példája az egész világon és tanítson mindenkit engesztelni. Legyen ő a Szűzanya után a mi fővédőszentünk.

Ezért kerültek épen most elő ezek az elmélkedések, melyeket két ízben tartottam Nektek, drága jó Lelki-
gyermekeim, engesztelő lelkek: az első hármat 1943 október 2—4-ig a budapesti szerviták templomában, a katolikus Nagygyűlés keretei között; az utóbbi hármat pedig 1944 január 16—18-ig Pécsen, a Notre Dame nővérek templomában, a szenttéavatást megelőző triduumon. Most, az ostrom utáni csendes napok szomorúságában, szedtem elő ezeket és átsimítottam, átdolgoztam, hogy készen le-

gyen a nyilvánosság számára. Bizonytalan ugyan, hogy mikor láthatnak napvilágot, mégis siettem elkészíteni és átadni az Engesztelés Műve első harcosainak, úttörőinek, hogy őrizték meg és juttassák majd el engesztelő Lelkigyermekeimnek. Legyen ez kedves emléke az engesztelés nagy felbuzdulásának és ezeknek a fájdalmas időknek, melyek kétségtelen olyan háttérrel adnak neki, mely még jobban kidomborítja Engesztelő Szent Margit szerepét és jelentőségét napjainkban!

Drága jó Lelkigyermekeim! Fogadjátok tőlem szeretettel ez igénytelen kis írást és elmélkedjétek át azt buzgón!

Szeretettel arra kérlek mindnyájaitokat, hogy legyetek Engesztelő Szentünk leghűségesebb követői és engesztelő életének folytatói!

Ezt kívánja nagy szeretettel

1945 Szent József oltalma napján

a szerző.

I.

AZ ENGESZTELÉS SZENTJE

Imádunk Téged elrejtőzött szent Istenség! Imádunk isteni Szeretetet, aki lángra gyujtottad az égből hozott tüzet és azt akartad, hogy az fellobbanjon minden idők emberének szívében, lelkében. Akartad, hogy magasra csapjon annak lángja és így legyen kedves illatú áldozat szent Fölséged előtt.

1. AZ ENGESZTELÉS TÜZE LOBBAN

Tűz a Bazilikában.

Amikor az engesztelésre összejöttünk és föltekintünk az Oltáriszentiségre, az ott fenn trónoló engesztelő

Krisztusra, lelki szemünk előtt megújul a nagy engesztelő látnoknak csodálatos látomása mintegy száz évvel ezelőttről. Ez a látomás éppen a mai időkre és erre az országra vonatkozik.

Emmerich Katalin látja a Duna mentén a nagy király bazilikáját és észreveszi, hogy ellenség közeledik feléje. Már-már körülveszi, hogy megsemmisítse a bazilikát, amikor valami csodálatos tűz gyullad fel benne, mindig erőteljesebb lesz, majd kicsap a bazilikából és futásra készíti az ellenséget. Ezután csendes békeidő következik.

Az engesztelés lángja.

Majd újra látja Emmerich Katalin, hogy ismét ellenség közeledik Szent István bazilikájához, még jobban fenyegetik, hogy megsemmisítsék. Felsőhajt és Xavéri Szent Ferenchez fordul segítségért: szabadjon vizet

hozni a nagy folyóból. Csak akkor veszi észre, hogy nem földi tűz ez, hanem az Istent szerető lelkeknek engesztelése, melyet Xavéri Szent Ferenc pártfogoltjai gyujtanak fel apostoli lelkekben, s a lángoló tűz kicsap a bazilikából, nem hogy megsemmisítse az ellenséget, hanem azért, hogy mindenfelé hasonló tüzet gyujtson. Mindenütt, minden szív és minden lélek az engesztelés tüzeben ég már és úgy látja, hogy ez a tűz tovább terjed és szétárad az egész világon. Az engesztelés szent tüze lángragyujtja a szíveket s kiengeszteli az Isten szent Szívét.

Ezt látja a mai időkről Emmerich Katalian száz évvel ezelőtt. Az első tűz, ami itt támadt a bazilikában, a a vallásos élet ébredésének tüze 1919-ben elűzte az Egyház ellenségeit.

Nem földi láng ez!

A második tűz most gyulladt ki,

amikor Isten ellenségei újra megsaporodtak és mindenfelől felkeltek Isten népe ellen. Ez a tűz sem földi láng, ami elúzi és letöri őket, hanem az engesztelés tüze. Mint látjuk az engesztelés szent lángja lassanként mindig szélesebb rétegben terjed, különösen az utóbbi években és most már nemcsak itt nálunk, hanem a világ minden részében fellángol. Az engesztelő lelkek nagy tábora kér, könyörög, esdekel irgalomért, hogy ez a szörnyű csapás múltjék el fejjünk fölül, jöjjön segítségünkre az ég az engesztelő áldozat elfogadásával.

Az utolsó segítség!

Úgy vesszük észre, hogy az engesztelésnek tüze, az engesztelés szelleme és lelke terjed most már az ország határain kívül is. Minden úgy történik, ahogyan Isten az ő kiválasztottjának megmutatta. Itt van

már az a szörnyű pillanat, amikor az ellenség már-már urrá lesz feletünk, amikor emberi segítség nem tud már a bajból kimenteni minket. Egyedül az engesztelő áldozat az az utolsó fegyver, amit most még kézbe foghatunk, hogy Isten győzelmét kiesdekeljük az ellenség felett és elkövetkezzék végre a békés időszak.

Miért épen nekünk?

De miért épen a magyar földet választotta ki Isten az engesztelő tűz fellobbanása helyévé? Miért hozta ide ezt a tüzet a jó Isten a magyar nép szívébe, hogy innen terjedjen szét?

Egyetlen oka ennek az, hogy a magyar nép mindig az engesztelés népe volt!

A magyar nép Szent István kora óta jól tudta, hogy mi az engesztelés. Már első királyunk is engesztelő lélek volt. Szent Imrét engesz-

telésből akarta az Úrnak szentelni és csak akkor gondolt arra, hogy ne az oltárnál szolgáljon, hanem utódja legyen a királyi trónon, amikor Ottót, első fiát, a trónörököst elveszítette. De Szent Imre lelkében az engesztelés gondolata akkor már tudatossá vált és nem akart lemondani róla, össze akarta egyeztetni az engesztelő életet atyja akaratával. A jó Isten azonban nem engedte, hogy a felajánlott engesztelő áldozat visszavételessék, azért gondviselésével közbelépett.

Az engesztelő szent.

Az engesztelés azóta is él a magyar nép lelkében. A magyar engesztelésnek legkimagaslóbb szentje Árpádházi Margit, akinek szenttéavatása éppen napjainkban történt. Az ő élete valóban engesztelő élet, hivatása valóban az engesztelő áldozat hivatása volt. Ugyanilyen szörnyű világégésben adta őt nekünk az

Isten, mint amilyenben most vagyunk. Akkor is keletről tört ránk az ellenség és széttiporta a magyar védő-sereget Mohi pusztán úgy, hogy még a királynak is menekülnie kellett. Akkor jutott eszébe az új honalapító Béla királynak, hogy Istennek engesztelő áldozatul ajánlja fel születendő gyermekét, hogy az Úr irgalmazzon a magyar népnek, állítsa vissza ezt a Szűzanyának felajánlott nemzetet régi fényébe, erejébe, virágzásába.

2. ENGESZTELŐ SZENT MARGIT

Vállalja!

Igy lett Szent Margit már születése előtt kedves áldozat a jó Isten színe előtt. A királyi szülők sem úgy tekintettek gyermekükre, mint királykisasszonyra, akire fény és pompa vár, hanem mint a magyar népért nyújtott engesztelő áldozatra. Ezért

adták őt már kicsiny gyermekkorában kolostorba. — Ez a kicsiny ragyogó leányka alig hogy beszélni tanul, máris tudatosan vállalja az engesztelés nehéz keresztviselését, szívesen áldozza fel magát az Úrnak, mert az engesztelésben látja az ő szent hivatását.

Engesztelő Szent Margit.

Ezt a hivatást hagyta ránk is Szent Margit, akinek neve is változzék most meg! Ne legyen ő nekünk Árpádházi Margitunk, hanem hívjuk őt ezentúl: Engesztelő Szent Margitnak! Legyen az ő hivatása az engesztelésnek legragyogóbb példája. Hirdesse mindenfelé, hogy éppen ezekben a súlyos időkben nem szabad kétségbeesnünk, hanem engesztelnünk kell! Igen, ezt hirdeti nekünk Engesztelő Szent Margit: engeszteljünk, engeszteljünk, engeszteljünk!

Új típus.

Engesztelő Szent Margit egészen új típust vezetett be a szentek galériájába: lelke az engesztelő áldozatnak volt leggyönyörűbb példája. Hivatásként fogta fel az engesztelést nemcsak azért, mert szülei őt Istennek áldozták, hanem saját elhatározásából is. Amikor tudatára ébredt annak, hogy hogyan ajánlotta őt atyja engesztelő áldozatul, hogy neki a magyar népért kell engesztelnie, akkor úgy érezte, hogy életének nincs is más célja, mint engesztelni.

Feltekint a keresztre.

Amikor feltekintett a kereszten függő Krisztusra, az igaz engesztelő áldozatra, aki önmagát ajánlotta fel engesztelő áldozatul a keresztt oltárán, sűrű könnyhullatások között könnyöngött az Úrhoz, hogy fogadja kegyesen az ő engesztelő áldozatát is! — Amikor így szemlélte a ke-

resztet és látta az onnan alácsörge-
dező szent Vért, ezt az értünk ki-
ömlő drága bért, úgy érezte, hogy
neki is életét és véréét kell odaadni
nemzetéért, hogy a jó Isten tartsa
távol a magyar néptől a veszedel-
met, ami még mindig ott fenyege-
tett az ország határainál.

„Gerjededz vala...”

Mikor föltekintett a kereszten füg-
gő Jézusra, azt írja róla a krónika,
hogy: „Gerjededz vala e nemes szűz
az isteni szerelemnek tüzével és
meggyulladván imádkozik vala szün-
telen majdnem minden közbevetés
nélkül, úgy, hogy napnak első idejé-
től fogva a konvent ebédének ide-
jéig szüntelen imádságban vala. És
tehát Urunk Jézus Krisztus feszülete
öt sebeinek helyeit gyakorta nagy
bőven ő könnyhullatásával megön-
töztvén, ő szája csókolgatja vala.”
Oly szeretetlángok röppentek szívé-
ből Jézus felé, hogy nem tudta töb-

bé keblébe zárni: csókolgatja elragadtatásában Jézus sebeit, ezt ajánlja fel engesztelő szeretetének élő jeléül. Sőt egy nagypénteken, amikor a pap felemelte a feszületet anynyira áthatotta szívét a szeretet és együttérzés, hogy a templom közepén arcra borult és hangosan zokogni kezdett.

Magyar a magyar ellen!...

Isten nagy szeretetlángot gyújtott ennek az engesztelő léleknek keblében, olyan nagyot, hogy az egész országot betöltötte. Két ízben áldotta meg a jó Isten a magyar népet Margit engesztelő áldozatának elfogadásával. Két ízben állt szemben testvére és édesatyja. Magyar a magyar ellen: véres és rémes testvérháború kitörőben! Margit úgy érezte, hogy most is neki kell az engesztelő áldozatot bemutatni. Ezért megsokszorozta vezekléseit, imádsá-

gait, böjtölését, hogy az Úr mentse meg Mária országát a testvérháborútól. És két ízben — 1262-ben és 1266-ban — sikerült is kibékíteni édesatyját és fivérét.

Nemzete vétkeiért vezekel.

Ez a magyar engesztelő áldozat mindig maga előtt látta az ő népét, bár a klostrom mélyére zárkózott. Látta a nép bűneit, látta azokat az álnokságokat, amelyek a főurak között történtek, tudta a lelki bajokat mindenfelé szerte az országban. Sokat sírt, testét böjtökkel fenyítette, cilíciumba öltözött, úgy vezekelt a háborúk és veszedelmek miatt.,, Mind-ezeket hallván a szent szűz, sír vala nagy bőséggel és az ő testét ösztövériti vala böjtökkel és felöltözék cilíciumba, mintegy siratván mindeneknek az ő álnokságukat, kiket az időben az Úr Istennek tesznek vala. És siratja vala a megnyomorultaknak az ő nagy háborúságokat.“ Sírt

az engesztelő áldozat a nép bűneiért és felajánlotta engesztelésül azokat a súlyos vezekléseket, amelyeket önként vállalt magára nemzetéért.

Engesztelt az Egyházért.

De nemcsak a bűnösökért engesztelt Szent Margit, hanem az Egyházért is. Az Egyház szörnyű helyzete milyen fájdalmat okozott neki, engesztelt és vezekelt, hogy szűnjenek meg a sérelmek, sőt engesztelt a kárt okozókért is. Mikor látták azt, hogy mennyit sír és vezekel, megkérdezték: Miért fáj neki az Egyház baja, úgysem tehet róla. Erre fájdalmasan felsóhajtott: „Az anyaszentegyház, minden hívő keresztények anyja, az ő drágalátos tagjaiban méltéztatik és igen keményen gyötörtetik, és ti azt mondjátok énnekem, mi közöd hozzá? Nemde ő szült a keresztvíz által újjá engemet ti veletek együtt? Nemde az ő leányai

közül való vagyok-e én? Bizonyyal az vagyok!”

Ekkor lett Szent Margit, a magyar királyleány, a magyar engesztelő áldozat: az egész Egyház nagy engesztelője, mert ez volt az ő szent hivatása. Ezért tiszteljük őt Engesztelő Szent Margitnak!

3. BORÍTSA LÁNGBA A VILÁGOT!

A miénk!

Szent Margit, az engesztelés nagy szentje: a miénk, — magyar föld teremté, magyar földön gyúladt fel szívében az engesztelés lobogó tüze. Világító tűz a szörnyű sötét éjszakában! — Magyar engesztelő lélek a rettenetes magyar veszedelemben...!

Magyar lelkek! A végpusztulás előestéjén ébredjétek tudatára annak, ami a tiétek! — Miénk az engesztelés nagy szentje, nekünk adta őt a jó Isten! A magyar királyleány

az oltáron úgy szerepel az egész világ előtt, mint az engesztelő áldozat nagy szentje! A miénk ő, és ezért elsősorban nekünk kell az engesztelésben követnünk őt! Ebben a sötét vígasztalan éjszakában az ő példáját kövessük!

Kikel a jó mag a magyar ugaron!

A magyar talajban elhullatott mag azóta sokszor és sokfelé kikelt, hogy az engesztelő áldozat gyümölcseit teremje. De különösen most, ezt a Szent István országát fenyegető nagy veszélyt tartogatta a jó Isten arra, hogy megmutassa nekünk és az egész világnak az engesztelés szentjét: Margitot. Azt akarja, hogy az ő engesztelő lelkének tüzénél lássuk meg az utat, amelyen Isten akaratából nekünk is haladnunk kell!

Kell, hogy az engesztelés tüze magasra lobogjon ebben az országban,

hiszen engesztelő Szent Margit példája gyújtotta fel azt a mi szívünkben. Az ő engesztelése újul meg itt Szent István bazilikájában, az ország szívében. Margit engesztelő lelke gyújtja lángra a magyar szíveket, hogy legyen, „nagy magyar engesztelés,” hogy az egész ország egy táborba tömörüljön, és onnan senki se hiányozzék, aki szereti Krisztust és hűséges gyermeke a Szűzanyának.

A Gondviselés eszközei vagyunk!

Nekünk Szent Margit késői unokáinak, az ő örökségét bíró népének kell legelőször az ő példáját követnünk! Ezért szól most elsősorban a magyar szívekhez, hogy engeszteljünk. Azt hirdeti, hogy elsősorban mi vagyunk a Gondviselés eszközei. Itt ébredjen, itt lángoljon fel az engesztelés nagy tüze, amely kell, hogy az egész világot lángbaborítsa!

Ő legyen a példa!

Ezért akarja Engesztelő Szent Margitot az Egyház a szentek közé iktatni, hogy az egész világon ismerjék meg az ő engesztelő életét és tanulják meg az életéből azt, amit ma minden népnek meg kell tanulnia: az engesztelést! Ő az egész Egyháznak engesztelő szentje, aki az egész világot arra tanítja, hogy a nehéz megpróbáltatások közepette sem szabad kétségbe esnünk, hanem ilyenkor hősi engesztelő áldozatokat kell Istennek felajánlani, amilyeneket ő is áldozott, felajánlott Istennek!

Az ő engesztelése neveljen minket is!

Terjedjen el ennek a hősi felajánlásnak kegyelme, — amit Engesztelő Szent Margit példája érlel meg a szívekben, — mindenfelé a világon! Gyulladjon fel a mi szívünkben is

lángja, hogy sok-sok engesztelő lélek egyesüljön Krisztus engesztelő áldozatában. Engesztelő Szent Mărgit kösse össze minden magyar engesztelését Krisztus nagy engesztelésével az égi dicsőség honában!

AZ ENGESZTELÉS PÉLDAKÉPE

Mélységes hódolattal hajtunk térdet előtted isteni Szentség, hogy megköszönjük azt a ragyogó példaképet, amelyet e kietlen, sötét magyar éjszakában adtál. Megköszönni jöttünk össze ezen a szentórán a szentek galériájának azt az új csillagát, akit azért helyeztél oltárunkra most e nehéz napokban, mert azt akartad, hogy az ő példája indítson meg és az ő szent élete legyen világító fáklya a nagy sötétségben!

1. ENGESZTELŐ ÁLDOZAT

Az erények hősei.

Az Egyház azért állítja lelki szemünk elé a szenteket, hogy istensze-

retetük tündöklő például szolgáljon nekünk is földi életünkben. A jó Istent szerették egész szívükkel és lelkükkel, Istennek szentelték életüket, bármilyen hivatáskörbe is helyezte őket a Gondviselés, Istennel egybeforrva éltek és úgy járták az élet ösvényét, hogy szinte csak lábuk hegyével érintették a sáros földet. Szívük-lelkük fent szárnyalt az egekben.

Mindegyik szent az erényeknek egész skáláját dolgozta ki lelkében. Az erényeket hősies fokban gyakorolták, de mégis volt a sok erény között egy kiemelkedő, amit különös módon szerettek és aminek gyakorlására különös módon példát adtak.

Most ragyog fel.

Engesztelő Szent Margit, — akit Egyházunk most tisztel ünnepélyesen a szentek sorában, — minden erényt gyakorolt, de erényes és önmegtagadó élete éppen olyan rejtett

volt szemünk előtt, mint amilyen elrejtett akart maradni egész életében. Isten azt akarta, hogy az ő példája akkor ragyogjon fel és akkor ragadja meg a népek és nemzetek figyelmét, amikor éppen arra az erényre van a legnagyobb szükség, hogy az minden más erényei között a legjobban ragyogjon.

Engesztelő Szent Margitnak valamenyi erénye között most az a legnagyobb jelentőségű: hogy ő engesztelő áldozat volt. Élete engesztelő áldozat lett nemzetéért. Ha nem ismerjük a kor történetét, nem értjük meg engesztelő életét és vezeklését.

Most kezdjük őt megérteni!

Engesztelő Szent Margitról mindig azt emelték ki, hogy milyen szigorú vezekléseket folytatott. Sokan nem értik meg, miért kellett ezt hangsúlyozni? Sokan azt mondják: Modern

időket élünk, ma már nem kapja meg élete a lelkeket. Nem is értjük meg, ha nem tudjuk, hogy egész életének tartalma és értelme tulajdonképpen az engesztelés volt. Ha kiragadjuk életét abból a korból, amelyben élt, akkor nem lehet megérteni őt. Sajnos, a mi viszonyaink ugyanolyanok lettek, mint amilyen az ő ideje volt. A XIII. század elején ugyanolyan veszedelmek, borzalmak fenyegették a nemzetet, mint ma. Ezét tudjuk őt ma jobban megérteni, mint a béke és jólét idején.

Felajánlják áldozatul.

Engesztelő Szent Margit is akkor lett igazán engesztelő, amikor még édesanyja szíve alatt hordozta őt. A mohi csatavesztés után, amikor összeomlott minden az országban, akkor ajánlották fel őt édesanyja, édesapja engesztelő áldozatul, hogy Isten elégelje meg a szörnyű sok csapást és ne engedje teljesen el-

pusztulni a nemzetet. Szent Margit engesztelő élete és hivatása akkor kezdődött meg tulajdonképen, amikor tudatára ébredt, hogy Isten miért adta neki az életet és rádöbbsent arra, hogy áldozatul kell magát felajánlania népéért, nemzetéért. Amikor ő maga is látta, hogy pillanatnyilag elmúlt ugyan a szörnyű csapás, de ott fenyegetett a másik, hogy visszajöhet az ellenség és porba döntheti a nemzetet, — amikor látta, hogy benn az országban széthúzás, testvérháború készül, akkor döbbsent rá, hogy itt most engesztelni kell! Nemcsak egyes önsanyargatással és önmegtagadással, hanem életével. Egész életét kell odatenni az engesztelés oltárára!

Hűség az engesztelő hivatásban.

Engesztelő Szent Margit megértette az idők jeléből a Gondviselés útmutatását, megértette az ő nagy hi-

vatását, hogy most nemcsak egyes engesztelő imákra, jócselekedetekre van szükség, hanem az egész élet felajánlására. Ezért lett élete engesztelő áldozat. Úgy tekintette a kolostort, mint engesztelő áldozatának szent helyét, ahol engesztelő életét kell élnie. Annyira megszerette ezt az életet, hogy amikor többen is jöttek, hogy onnan kiemeljék: Anjou Károly, majd egy lengyel herceg, végül Ottokár cseh király, megborzadt, mert tudta: az ő hivatása az, hogy engesztelő áldozat legyen egészen utolsó leheletéig. Amikor édesapja is rá akarta bírni, hogy hagyja el a zárdát és politikai okokból menjen férjhez, hivatkozott arra, hogy élete nem az övéké többé. Istennek ajánlotta fel magát és szülei sem rendelkezhetnek már vele. Nem tágít hivatásától, — kitart hűségesen Krisztus, az engesztelő áldozat keresztje mellett.

Az engesztelő áldozat példája.

Ime, a példa, amelyet az Egyház a szentek dicsfényében szemünk elé állít, hogy kövessük.

Igen, engesztelni kell, sokat engesztelni! De éppen az ő példája hirdeti, hogy nemcsak egyes engesztelő imákra, önmegtagadásokra van szükség, hanem egész életünk felajánlására. Legyen egész életünk engesztelő áldozat az Úr oltárán.

2. ÉLETÁLDOZAT

„Majd én kivégzem őt!”

Clairvauxi Szent Bernát az egyik napon egy városba tért be és ott nagy népsereg jött vele szembe. Közelükbe érve észrevette, hogy a tömeg közepén egy megkötözött, halálraítélt embert kísérnek. Amikor látta a nyomorult halálraítéltet, megesegett a szíve rajta. Odament hozzá, kezébe vette kötelékét, és azt mond-

ta: „Engedjétek át nekem ezt a gonosztevőt, majd én kivégzem őt!” Azonnal odajött a főúr, aki halálra ítélte a bűnöst és mondta: „De Atyám, mit akarsz ezzel a gazemberrel? Csak nem akarod megmenteni? Hiszen igen nagy gonosztevő!” „De igen — mondta a szent, azt akarom, hogy nekem adjátok és én végrehajtom rajta a halálos ítéletet.” „Hogyan, hisz ez a legnagyobb gonosztevők egyike”, felelte a főúr. — „Igen, ti halálra akarjátok őt vinni, olyan halálra, amely rövid idő alatt végez vele, de adjátok őt nekem, én naponta akarom őt keresztre feszíteni!”

Három szeggel!

Szent Bernát lánglelkű szent volt, szavára a főúr engedett: „Ám legyen! Ha akarod, te hajtsd végre rajta a halálos ítéletet!”

És Szent Bernát magával vitte azt

az embert kolostorába és a szerzetesi fogadalmak három szegével úgy szegezze őt keresztre napról-napra, hogy az ember megtért, sőt buzgó és a legszentebb szerzetesek egyike lett belőle.

Ezt tette Engesztelő Szent Margit is, amikor tudatára ébredt, hogy miért vitték őt szülei a veszprémi kolostorba, majd később a Nyulak szigetére. Ő is úgy érezte, hogy a szerzetesi fogadalmak három szegének őt is keresztre kell feszítenie. Anyyira fellelkesedett Krisztus szeretetében, hogy a lemondás, a tökéletes odaadás szögeivel az áldozat keresztfájára akarta szegezni magát.

Példakép nekünk!

Példaképünk tehát Szent Margit abban, hogy mi is szeressük meg Krisztus keresztjének három szögét és azzal feszítsük fel magunkat engesztelő áldozatul a keresztre.

Igaz, hogy sokan ezt hallva, talán

azt mondják: nekem nem szerzetes-életre szól a hivatásom, más körbe rendelt és helyezett a Gondviselés. De ne feledjétek, hogy minden hivatáskörben meg lehet találni az áldozatot, az önmegtagadást, amely kedves az Isten színe előtt. Ha nehéz is a három szöggel való keresztre feszítés, nézz akkor keletre és értsd meg az idők jelét! Tudod-e, látod-e, mi történik ott és mi közeledik felénk is?

Szent Margit is megértette! Lelki szemeivel már látta a keletről jövő második tatárjárás veszedelmét és tudta, hogy életének ezért kell engesztelő áldozattá lennie, akármilyen nehéz lenne is ez az áldozat. Elfogadta népéért, nemzetéért a nehéz áldozatot.

Vagy ... vagy!

Értsétek meg az idők jelét! Értsétek meg, hogy ezekben a nehéz percekben, vagy engesztelünk, hogy Is-

ten irgalmát megnyerjük, vagy még szörnyűbb csapás fog reánk szakadni! Szörnyű nagy a bűn, ami Isten haragját kihívja ellenünk. Ne éljünk illúziókban, a modern élet álarca alatt húzódik meg a bűn, a gonoszság, szemrebbenés nélkül tudja népek ezreit elpusztítani. Vagy engesztelünk keresztre feszítvén magunkat, vagy még szörnyűbb módon elpusztulunk! Ezt érezte meg Engesztelő Szent Margit, azért szerette az engesztelést.

Ne félj!

Ő nem elégedett meg azzal, hogy itt-ott engesztelő imát mondott, hanem egész élete engesztelés, szenvedés, keresztrefeszítettetés volt. És ha neked a Gondviselés talán nem a szerzetesi hivatást adta, az egészen biztos, hogy a te hivatási körödben is az engesztelő áldozat szögeivel kell magadat keresztre feszítened! Csak ne félj a szenvedéstől, az en-

gesztelő áldozattól! Ne félj, hogy egész életed szenvedéssé válik az engesztelés keresztjén! Látod, a gyenge, törékeny szent erősebb, hatalmasabb volt, mint királyi ura, mint az egész magyar nemzet.

Nem pihenhetünk nyugodtan.

Szent Margit már korán megtanulta a betűvetést és hűségesen tanulmányozta a történelem lapjait. Megtanulta abból, hogy nem szabad álmra hajtani a fejünket, amikor az ellenség a kapuban van. Hiszen Kálmán herceg is először győzött a tatár sereg felett. Csak amikor a magyar urak győzelemittasan álmra hajtották fejüket, akkor tört rájuk újólag az ellenség és kicsavarta a győzelmi babért a kezükből. Nem szabad álmra hajtani a fejünket akkor, amikor a veszedelem még nem mult el.

Ez a szörnyű idő, amit most élünk,

a szenvedésnek egész özönét hozta. Mindenkinek szenvednie kell, a szenvedés előtt nem lehet elmenekülni. De aki nem veszi fel az engesztelés keresztjét, az árulója ennek a népnek, mint azok a magyar főurak, akik a Mohi pusztán álomra hajtották a fejüket, holott a halál leselkedett rájuk és a nemzetre.

Nem érünk most rá nyugodtan lenni és élvezni, most engesztelni kell! Három szeggel kell most magunkat felfeszíteni Krisztus keresztjére és nem szabad visszarettenni attól, hogy kedves illatú áldozatul adjuk oda életünket Isten szent felségének megengesztelésére.

3. HŐSI ÁLDOZAT

Mit hirdet!

Engesztelő Szent Margit élete, hősi felajánlása, megragadja az ember lelkét. Azt hirdeti nekünk: legyetek engesztelő áldozatok és tanuljatok

tőlem, amint én is Krisztus engesztelő áldozatából tanultam meg, **hogy miként szegezzem fel magamat az engesztelés keresztjére!** És ha egyesek talán félnek, Szent Margit lelke azt súgja: ne féljeteK a szenvedés láttán, hiszen az a legnagyobb engesztelő áldozat, amikor nemcsak egyes tetteket ajánlunk fel engesztelésből, hanem az egész életet. Csak így találjátok meg a módját annak, hogyan valósítsátok meg azt, amire én példát adtam.

Hősi áldozat példája.

Igen, e tökéletes engesztelő áldozat példája tanít meg arra, hogyan engeszteljünk.

Nemcsak a szerzet és kolostor falai közé való az engesztelés! Mindenki, aki megérti az idők jelét, belátja annak szükségét és ha a kegyelem megindítja lelkét, meg is valósítja azt és a kegyelem sürgeté-

sére szívesen áldozza fel magát! Engesztelő Szent Margit példája mindjobban serkent ennek a hősi teljes felajánlásnak az áldozatára.

Milyen volt ez a hősi példa?

Imádságos élet volt. Olyan nagyon fellángolt Engesztelő Szent Margit szívében-lelkében az Isten iránti szeretet, olyan nagy szerelmet ébresztett benne Krisztus Urunk, hogy azt többé eloltani nem lehetett. Mindig vele akart lenni, vele társalogni.

Ez sugallta imádságos életét!

Azt olvassuk róla, hogy sokat és annyira sírt, annyira könyörgött, hogy sokszor imái közben egészen nedves volt a fátyola a könnyektől. Megszoktuk azt, mi magyarok, hogy még vigadva is sírunk, de még inkább sírnunk kell most, amikor olyan nehéz időket élünk!

Imaélet.

Igen, imádságos étellel kell szüntelenül megszentelni életünket. Le-

gyen egész életünk engesztelő imádság. Mert nemcsak akkor imádkozik az ember, mikor imát morzsol. Az imádságos élet több ennél, mindig Istennel és Istenben él. Így élte imaéletét Engesztelő Szent Margit. Ha őt követjük ebben a bensőséges imaéletben, ebben a bensőséges és állandó lelki kapcsolatban Istennel, akkor akár a politikai élet forgatagában is, egész életünk állandó szárnyalás lesz Isten felé. Ha Isten szeretete ihleti engesztelő életünket, akkor engesztelünk legjobban.

Engesztelés munkával.

De ne gondoljuk azt, hogy Szent Margit mindig csak imában töltötte életét, pedig állandóan imádkozott. Részt akart venni a konvent legalacsonyabb munkáiban is. Ő, a királyleány, sírva fakadt és szinte meggyalázásnak vette, ha kímélni akarták. Olvassuk róla, hogy télnek idején is együtt dolgozott a nővérek-

kel, halat tisztított a konyhán, úgy hogy ujjaiból a vér serkent ki. Fát hordott, mint az utolsó szolgáló és hősi példát adott, hogy kötelességteljesítéssel is folyton lehet imádkozni. Minden munkát, amit egész életén keresztül végzett, felajánlott engesztelő áldozatul.

A munka áldozata.

Ugye, hogy ráismerünk magunkra, akiket szintén valamilyen munka köt oda hivatáskörünkhöz? Kit a hivatalhoz, kit gyárhoz, másokat iskolához, műhelyhez, — mindegy, a munkából mindenkinek kijut és a munka keresztjére kell magunkat ráfeszíteni. A munkát meg lehet szentelni azzal, hogy egész életünkön át engesztelésül ajánljuk fel Istennek.

Igen, legyen az egész napi munka imával átszőtt engesztelés! Nem robot, nem kényszermunka, hanem engesztelő áldozat, hiszen erre muta-

tott példát Szent Margit! Ő is úgy tanulta meg Krisztustól, aki 30 éven át az egyszerű ácsműhelyben szentelte meg a munkát és ezzel vezette be engesztelő áldozatát.

Az engesztelő élethez nem kell rendkívüli életkörülmény, nem kell szerzetesrend. Mindenki élheti azt a maga hivatáskörében, csak tegye oda munkás életét az engesztelés oltárára és szeresse a munkát, úgy amint Szent Margit szerette.

Engesztelni szenvedéssel.

Engesztelő Szent Margit nagyon jól tudta, hogy a munka büntetés is. Ősszüleink büntetése. A munka a paradicsomban is létezett, de akkor öröm és boldogság volt.

Margit nagyon jól tudta, hogy a bűn büntetése lett a munka és a szenvedés. Tudta, hogy ezzel a szenvedéssel lehet a legjobban engesztelni. Ezért nem menekült előle, ha-

nem örömmel ölelte magához. Akár testi, akár lelki szenvedés is volt, örömmel fogadta. Mert voltak lelki szenvedései is, főként akkor, amikor a cseh Ottokár király kezét kérte és ő visszautasította. Királyi atyja megneheztelt érte és haragja nemcsak leányának szerzett szenvedést. A sororoknak is tapasztalniok kellett a király haragját. Ők nem helyeselték tehát Margit magatartását és éreztették vele neheztelésüket. De ő minden szenvedést örömmel fogadott el, mert szenvedéssel akart engesztelni. Nem menekült el a szenvedés elől és ha egy nap Isten nem küldött belőle, ő maga keresett magának. Ezért szerette az önmehtagadást is. Tudta, hogy csakis így egyesülhet a szenvedő, keresztrefeszített Krisztussal. Csakis így lehet engesztelő áldozat a kereszt oltárán.

Kövessük példáját.

Ő megmutatta a példát, hogy mi

is szeressük a szenvedést. Ki tagadhatja, hogy szenvedéssel van tele életünk egész napon át? Ha ezeket a szenvedéseket nemcsak nyögve vállaljuk, hanem engesztelésül szívesen ajánljuk fel Istennek, akkor mi is kedves illatú áldozatokká válunk. — És ha nincs szenvedés, akkor az önmegtágadás fegyvereit használjuk. Ne zúgolódjunk, ne lázongjunk sorunk és keresztünk ellen, hanem keressük az alkalmat, hogy kemény iga alá hajtsuk testi vágyainkat, rászögezzük magunkat Krisztus engesztelő keresztjére.

Töltse be a földkerekséget!

Lám ez az engesztelő áldozatos élet nem is olyan lehetetlen, csak Engesztelő Szent Margit hősi példáját szeressük, kövessük! Igen, vele együtt, az ő példáján fellelkesülve, ajánljuk fel mi is egész életünket. Akkor tüzet fog tőle minden magyar szív, magyar lélek. Sőt nemcsak a

magyar szíveket gyújtja majd láng-
ra, hanem idegenben is népek és
nemzetek szívét serkentjük az en-
gesztelő élet áldozatára.

Épen a mai napon áldozza fel ma-
gát Szűzanyának az egész holland
püspöki kar. Igen, a mai nap az en-
gesztelés nagy napja itt is, külföl-
dön is.

Az a tűz, amely itt a magyar tala-
jon gyulladt ki, — amelynek leg-
szebb lángja Engesztelő Szent Mar-
git életének példája, — töltse be az
egész földkerekségen minden jóaka-
ratú ember szívét és lelkét!

AZ ENGESZTELÉS HŐSI ÁLDOZATA

Imádni, engesztelni jöttünk össze téged, Uram Jézus Krisztus! Te voltál az engesztelés legnagyobb hőse, aki a súlyos keresztet hordozva előttünk jártál és a kereszt áldozati oltárán magadat a mennyei Atyának felajánlottad. Te ihletted meg az engesztelés nagy hőst Szent Margitot is és azóta szentséges Szíved szeretete gyullasztja lángra az engesztelés tüzét! Azért jöttünk most össze isteni Mester, hogy ihless bennünket is! Gyullaszd lángra szívünkben az engesztelés tüzét, amely a hősi engesztelésre serkent!

1. AZ IDŐ RÖVID

„Tizenöt perc van hátra!”

Szent Alajosról beszélnek, hogy mikor novicius volt és társaival az üdülés perceit töltötték a társalgóban, egyikük szórakozás közben hirtelen megállt és azt mondta: Mit csinálnánk most, ha az Úr Isten elküldené angyalát és azt mondaná: tizenöt percünk van még hátra, azután vége a földi életnek!

Az egyik azt mondta, hogy neki valami kötelessége van hátra, a másiknak bocsánatkérés, a harmadiknak a lelkét nyomta valami, gyónni akart. Mikor mindenki elmondta, mit csinálna, már csak Szent Alajos volt hátra. Ő maga elé nézett és azt mondta: Én folytatnám tovább a játékot!

Hogyan?! Hát egy szent nem imádságban akarja eltölteni élete utolsó perceit? — Szent Alajos azért fe-

lelt így, mert az is, amit szórakozás-képen, de Isten akaratából végzett, istenszolgálat, Isten iránti szeretetének megnyilatkozása volt.

Ha nekünk is ezt üzenné?...

Mit szólnánk, ha az Úr most is elküldené angyalát és azt mondaná nekünk: egy-két hónap van még hátra, több idő nem adatik?... Mit tennénk akkor? Úgy élünk itt a földön, mintha mindig itt kellene maradnunk és nem gondolunk arra, hogy az Úr Isten örök terveiben háttárt szabott mindennek, az emberi életnek, annak a lehetőségnek, hogy meddig engeszteljünk és engesztelhetünk. Mit szólnánk, ha az Úr azzal az üzenettel küldené angyalát, hogy csak egy-két napunk van már hátra és azzal vége? Akadna-e ember, aki azután még gondolkodna, mit tegyen? Nem érezné a szükségét annak, hogy megpróbálja felhasználni

azt a rövid időt, hogy kiengesztelje az Isten fölségét?

Idő adatik.

Engesztelő Szent Margit is így volt: nem tudta, mikor jön megint kelet felől az ellenség. De érezte, hogy idő adatik és ez azért adatik, hogy ő most hivatását teljesítse és engeszteljen. Ezt az időt nagyon jól igyekezett felhasználni. Nem sokáig hagyta a Gondviselés itt a földön. Pár évet kapott csak, nem sokat, de azt úgy használta fel, hogy annak minden perce a hősi engesztelésnek legyen szentelve.

Engesztelés kötelességből.

Az engesztelés lehet kötelesség. Aki vétkezett, köteles elégtételt nyújtani Istennek, hogy Isten igazságosságának eleget tegyen. A szentgyónásban az elégtétel tehát annyit jelent, mint engesztelés. A szent gyó-

násban Krisztus vére mossa tisztára az embert és mégis mi is végzünk valami engesztelést kötelességből. Nemcsak az egyén köteles engesztelni, hanem a közösség is a társadalmi bűnökért. Istennel szemben nemcsak egyénileg vagyunk felelősek saját bűneinkért, hanem engesztelnünk kell az egész egyetemességért. Mindannyian elégtételre vagyunk kötelezve.

Magasabbfokú engesztelés.

Van az engesztelésnek magasabb foka is, amikor egész életünket ajánljuk fel az Úr Istennek, mint Szent Margit, hogy minden imádságunk, munkánk, szenvedésünk szakadatlan engesztelés legyen. Még a szórakozás és a pihenés is engeszteléssé válik, ha egész életünket engesztelésül ajánljuk fel, mert az engesztelő életfelajánlás engesztelő szent cselekvéssé magasztosítja azt is.

Engeszteljünk szeretetből!

De ez az engesztelés még magán viseli azt a bélyeget, hogy az ember köteles arra és a félelem vezeti. Engesztelése Krisztus engesztelésének érdemeiből sokat nyer ugyan, de sokkal tökéletesebb úgy engesztelni, mint azt Engesztelő Szent Margit tette. Szükséges, hogy az ő példájára szeretetből engeszteljünk! Az ő Szívének tüze gyulladjon fel az engesztelő lélekben és egyesítsen Krisztussal. Aki úgy egyesül Krisztussal, mint ő, az megérzi Jézus Szívének minden szomorúságát. Megérzi, hogy mennyire fáj neki az emberek gonoszsága és hálátlansága. Ha ezt mi is átérezzük, nekünk is azt mondja az Úr, amit Alacoque Szent Margitnak, mikor felpanaszolja, hogy az emberek bűnt bűnre halmoznak: Legalább te kárpótold hálátlanságukat, legalább te nyujtsál nekem vigaszt!

Az engesztelés hősei.

Az igazi, a teljes krisztusi szeretet bennünket is ránevel, — mint Engesztelő Szent Margitot, — hogy hősei legyünk az engesztelő áldozatnak, hogy megérezzük, mi fáj a szent Szívnek. Rettenetesekek azok a bűnök, amelyeket ma az egész világon elkövetnek és amelyek borzalommal töltik el az ember lelkét! Krisztus szentséges Szívét nyitotta meg, hogy megértsük, mennyire szeret és az emberek nemhogy viszonznák az Ő szeretetét, de bűnt bűnre halmoznak és a legsúlyosabb sértésekkel szomorítják meg Jézus szent Szívét. Akkor eljön hozzánk és azt mondja: Legalább te engeszteld meg az én Szívemet, legalább te légy az, aki nem okozol nekem szomorúságot és a te szereteted kárpótolja azt, amit a többiek megtagadnak tőlem.

Ezeket a szavakat intézi hozzánk Krisztus!

Gondoljuk meg: legalább én engeszteljem Öt!

2. HŐSI ENGESZTELÉS

Az engesztelés fokai.

Három foka van az engesztelésnek: 1. köteles engesztelés, amely sokszor félelemből történik, 2. az egész életnek a felajánlása engesztelésből; 3. a hősi engesztelés.

Miből áll ez a hősi engesztelés? Mit lehet még felajánlani engesztelésül az Úr szentséges Szívének, mikor már felajánlottuk egész életünket, minden cselekedetünket? — Megemelhetjük az életünket magasabbra és akkor az egyszerű életfelajánlásból hősi életfelajánlás lesz. Hogyan emelhetjük meg életünket, hogy kedvesebb és értékesebb áldozat legyen?

Nem rohanok az árral!

Ti, akik munkálkodtok a fájdalmas

Szűzanya tiszteletében, értsétek meg, mit tehettek még, hogy hősi fokban engeszteljétek! Nagy idők, nagy embereket szülnek, de a nagy gonoszság sokszor megrontja még a nagy embereket is. A jó környezetében könnyű jónak lenni, de gonosz nemzedék közepette tisztán megőrizni magunkat a kor romlottságától, ez hősi cselekedet! Nem rohanok az árral! Minél nagyobb a romlottság körülöttem, annál jobban szembezálok vele és annál bensőségesebben igyekszem a jó Istenhez ragaszkodni. Ebben foglalható össze a hősi engesztelés!

Annál szentebbül!

Minél jobban belevetik magukat az emberek a bűn sodrába, annál jobban egyesülök én Istennel; minél gonoszabb a világ, annál szentebbül élek én. Nem csodák művelésében áll az életszentség, nem rendkívüliségekben kereste Engesz-

telő Szent Margit sem, hanem abban, hogy a legtökéletesebben összeforrott Istennel és ez annál jobban fokozódott, minél inkább romlott körülötte a világ.

Nem szórok átkot a világra, hanem minél jobban elsodródik az Krisztustól, annál jobban egyesülök én Jézusom Szívével. Igyekszem életszentségben élni és mindig jobban és jobban beleolvadni, bekapcsolódni Isten életébe! Krisztus Urunk is így jellemezte ezt az állapotot, hogy Ő a nemes ojtás, amit vadhajtásba ojtanak. Mi vagyunk a vadhajtás, amelybe Krisztus van beojtva. Minél gonoszabb tehát a világ, annál jobban törekszünk erre az életszentségre.

Annál tisztábban!

A hősi engesztelésnek van még más formája is. Ha körülnézünk a világban, azt látjuk, hogy az érzéki-ség, a vágyak perzselő tüze éget fel

mindent. Sajnos a kultúra nem az erényesség útjára vitte az embereket, hanem alkalmat nyújtott, hogy még jobban belemerüljenek a testiségbe. Szégyenleni kell, hogy ennek a gonosz kornak a gyermekei vagyunk! Ez a nagy romlottság ébreszti az engesztelő lelkekben azt a vágyat, hogy minél szennyesebb a világ, annál tisztábbak legyenek ők! Ez emeli hősi fokra az életáldozatukat. Ha ezt megteszi mindenki a maga körében, — azzal, hogy annál tisztábban él, — kárpótlást, vigaszt nyújt a sok bűnért és mocsokért, amellyel megszomorítják a tisztaszívű Jézust.

Annál nagyobb szeretetben!

Végül az engesztelő élet hősi formájához még hozzátartozik a szeretetnek hősi fokban való gyakorlása is. A világ ebben a szörnyű kataklizmában mély és sötét gyűlölettel

telik el, de minél jobban gyűlölködik a világ, annál nagyobb szeretettel közeledjünk mi hozzá. Ez a szeretet folyton ösztökél, sürget bennünket Szent Pál szerint, hogy mind jobban és jobban törekedjünk szeretetben, tökéletességben élni és a tökéletesség legnagyobb fokára emelkedni. Ez az engesztelő hősi életfelajánlás harmadik formája.

A hősi engesztelés példaképe.

E három formában nyújtott nekünk hősi példát Engesztelő Szent Margit is, mikor az egész élete az Istennel való legbensőségesebb egyesülésben telt. Képes volt a legnagyobb szenvedést elviselni: szentségben, tisztaságban, szeretetben. Minél inkább bűnös volt a világ körülötte, annál nagyobb szentségben, tisztaságban, szeretetben ajánlotta fel életét Istennek! Ebben kövessük őt, engesztel-

jük a bennünket végtelenül szerető jóságos Szívet: szentségben, tisztaságban, szeretetben!

3. ÖNKÉNTES ÉLETTÖRVÉNY

Szállj magasabbra!

„Barátom, szállj feljebb” mondotta az evangélium tanúsága szerint a királyi ember az ő lakomáján. „Szállj magasabbra!” mondja az isteni Udvozító mindazon lelkekhez, akiknek a hősi engesztelő életfelajánlásra adott hivatást. Még magasabbra szállj testvér, érezd meg, amikor az Úr Jézus Krisztus szeretete lelkedbe hatol, tégy többet, engesztelj jobban!

Még magasabb áldozat az, mikor a három szeggel felszegezzük magunkat az áldozat keresztjére, mint Engesztelő Szent Margit is, aki a szerzetesi hármassal fogadalommal oda-szegezte magát a teljes lemondás keresztjére. Az Úr nem mindenkitől

kívánja, hogy ezt a hármast fogadalmat tegye le, de hármast szegyet nekünk is ad, mellyel az engesztelő áldozat keresztjére szegezhetjük magunkat. E három szeg a kötelezettség, hogy egész életünkben törekszünk szentségben, tisztaságban, szeretetben élni. Ha az Isten szeretete sürget, akkor merjük ezt a hármast szegyet is vállalni, merjük magunkat fogadalommal is kötni, hogy mindig jobban és jobban akarjuk magunkat a törvény kötelező erejével Istenhez kötni szentségben, tisztaságban, szeretetben.

Elkötelezettségünk engesztelése.

Ez az állandó engesztelésre való törekvés, elkötelezettség, vagyis fogadalom, szentségben, tisztaságban, szeretetben élni: három szeg, mellyel úgy odaszegezhetjük magunkat az életáldozathoz, hogy többé vissza ne léphessünk, hogy ne is

tudjunk rajta változtatni, még akkor se, ha engesztelő áldozatunk elfogadtatik, ha Isten elhárítja a sok csapást és megadja azt, amit az Ő jószágos Szűzanyja útján ígért nekünk Fatimában.

Mária Szívén át.

Igen, a Szűzanya azt ígérte, ha nagyon engesztelünk, akkor remélhetjük, hogy békességes, boldog idők következnek. Szűz Mária megmondta huszonöt évvel ezelőtt Fatimában, hogy a legnagyobb biztosítéka a békének az, ha mi hűségesen kitartunk az engesztelő áldozat hősi fokán. A boldogságos Szűzanya sürgette az engesztelést. Megmutatta jószágos anyai szívét, amely oly annyira fájlalja, hogy az emberek nem szeretik az ő szerelmetes Krisztusát. Azért jött el Fatimába, hogy feltárja szenvedő Szívének titkát és sürgesse az engesztelést. Azt akarja, hogy engesztelő felajánlásunkat anyai kezé-

be tegyük és az ő engesztelő Szívén keresztül mutassuk be a mennyei Atyának. Ha mi magunk közvetlenül adnók oda, annak még a hősi formában is kevés értéke lenne Isten előtt. De ha a boldogságos Szűz az ő Szívébe rejti és jóságos Szívének engesztelésével egyesítve ajánlja fel a mennyei Atyának, akkor az mérhetetlenül kedvesebb és értékesebb lesz.

Visszhang a magyar szívekben.

A fatimai szózat talán egy országban sem keltett oly nagy visszhangot, mint éppen nálunk. Sehol egy nép sem vallja úgy mint mi, hogy a boldogságos Szent Szűz égi pátrónánk. Mi eddig is hűen vallottuk, hogy az ő tulajdonai vagyunk, egészen hozzá tartozunk. A magyar szívnek nem volt szüksége, hogy meginduljanak az egek és rázuhanjon a nap, enélkül is azonnal megértette a Szűzanya óhaját. Fellángolt

a magyar lélekben az engesztelés tüze. Napról-napra nagyobb azoknak a száma, akik felajánlják magukat hősi áldozatul és oda teszik a Szűzanya Szívébe, hogy vigye Isten színe elé s legyen kedves áldozat a mennyei Atya előtt.

Értsük meg a Szűzanya hívó szavát! A Magyarok Nagyasszonyának nem is okozhatunk nagyobb örömet, mintha odaborulunk az ő fájdalmas Szívére és bemutatjuk azt a hősi felajánlást, mellyel szentségében, tisztaságban, szeretetben akarunk engesztelő életet élni. Szent fogadalom pecsételje meg engesztelő életfelajánlásunkat!

Körüljár most a Szűzanya és gyűjti a hősi életfelajánlásokat. Ki az, aki ebbe a perselybe ne tenné oda a leghősibb áldozatot?

II.

AZ ENGESZTELÉS ISKOLÁJÁBAN

Hol vagy Margit királyleány?

Századokon át így énekeltük a nemzet atyjához, „Hol vagy István király, téged magyar kíván!” Mondhatjuk, drága Testvéreim, hogy századokon át ugyanaz a hő ima szállt az égbe minden magyar szívből, minden magyar lélekből: Hol vagy Árpádháznak gyöngé virága, Margit királyleány, akit a magyar népnek szíve, lelke kíván! Hányszor tekintettünk fel hozzád nehézségeinkben, bajainkban, szenvedéseinkben! Hol vagy népünk engesztelő angyala?

Jöjj és engedd meg, hogy beléd kapaszkodjék a magyar, megpróbáltatásainak nehéz napjaiban! Mert te is a megpróbáltatások gyermeke voltál, te is végigszenvedted azt, ami a magyar történelemben e két szóval fejezhető ki: „magyar sors”!

„Vezérlő Csillagunk!”

Tudjuk azt, hogy ez a „magyar sors” igen szomorú, igen gyászos volt. Sok szenvedésen ment át a magyar, de soha kétségbe nem esett. Soha le nem tört a kereszt súlya alatt, mert mindig volt, akire feltekintsen. Te voltál a csillag századokon keresztül. A te példád, engesztelésed, életed csillag volt szamunkra, a remény csillaga. Olyan csillag, mint az, amely napkeleten gyulladt ki a Krisztust kereső bölcsék és királyok útján és elvezette őket a betlehemi Kisded jászolóához. A te életed is a sötétben botorkáló,

Krisztust kereső magyar ősök vezérlő csillaga volt. Fejedelmek és alattvalók, urak és szolgák, szegények és gazdagok egyaránt terád tekintettek fel és te elvezetted őket Krisztushoz. Mert bár egyszerű, szegény és visszavonult akartál lenni, pedig királyi sarjból való vagy, mégis épen ez a lemondásod, ez az áldozatos életed fényes csillagként ragyogott előttük és elvezette őket Krisztushoz, hogy Benne bízzanak, Benne reméljenek!

Nagy örömnép.

Nagy ünnepet ülünk. Ez a háromnapos ünnepe, amely megelőzi a mi Árpádházi drága Virágszálunknak, Margaritánknak szenttéavatási ünnepét, a magyar történelemben ritka és fényes örömnép. Boldogoknak vallhatjuk magunkat, hogy megértük ezt a nagy ünnepet, amelyre évszázadokon át vágyódott a magyar szívének, lelkének kívánságával: Hol vagy

Margit királyleány, hol vagy te engesztelő áldozat? Mikor tisztelhetünk oltárainkon, mikor lesz a Te égi dicsőséged is teljes és nyilvánvaló a földön is?

„Mikor??..“

Hát most! — Most az idei esztenőnek Margit napján, akkor fogja aláírni és véglegesen kihirdetni a Szentséges Atya, hogy Árpádházi Margit az egész Anyaszentegyháznak, az egész egyetemes krisztusi Egyháznak szentjeként tisztelhető, az ő pártfogásába ajánlhatjuk magunkat. Az ő engesztelő áldozatának gyümölcseit élvezzük most és használjuk ki ezekben a nehéz napokban.

Az engesztelés szentje.

Igen! Árpádházi Margit ettől a naptól kezdve az Anyaszentegyházban az egész földkerekségen annak a tiszteletnek fog örövendeni, mint amilyen tiszteletben részesítette őt a

magyar nép kezdettől fogva. E pillanattól fogva a szenteknek sorában találjuk és tiszteljük őt, aki nemzetére és hűséges követőire szeretettel jósággal tekint onnan fentről, a magas mennyei trónról és jóságos szeretetébe fogad mindnyájunkat, de különösen e nehéz időknek magyarjait. Árpádházi Boldog Margitnak tekintettük őt eddig évszázadokon át, de ezidei ünnepnapjától kezdve már Szent Margitnak tiszteljük. Az „Árpádházi” jelzõt meghagyták ugyan, de azt hiszem, sokkal inkább odaillik neve elé az „engesztelõ” jelzõ, mert őt az engesztelés szentjének kaptuk.

Engesztelés a sötét éjszakában.

Egynéhány évvel ezelõtt, 1938-ban az egész világ összesereglett a kis Magyarország fõvárosában az eucharisztikus kongresszuson. Ennek a szörnyû világháborúnak a közvetlenül megelõzõ napjaiban jött össze az

egész földkerekség hívő népe azért, hogy hódoljon az Oltáriszentségben velünk lakozó és bennünket mérhetetlenül szerető isteni Jóság előtt. Azok, akik idősebbek, tudják, hogy amikor összejöttünk erre a nagy világkongresszusra, a lelkünk félt és remegett, mert felállították már az ágyukat ellenünk, minden pillanatban várhattuk, hogy ez a szörnyű világháború kitör és első rohama, első nekilendülése bennünket fog elpusztítani. Ágyúcsövek között jött össze a világ. A végső veszedelemben könyörögtünk és engeszteltünk ott a Hősök terén, azon a felejthetetlen éjszakán, amikor csak férfiak voltak jelen és közösen végezték az engesztelő ájtatosságot. Csak férfiak de negyedmillió férfi, — édesapáitok és testvéreitek, — a koromsötét éjszakában ott a Hősök-terén összejöttek engesztelni. Fenn a magasban az Oltáriszentség kivilágítva tündökölt. Istenben boldogult P. Bangha és

P. Csávossy elmélkedést mondott a mikrofonba és buzgó szívvel, áhítatos lélekkel elméltünk az engesztelés gondolatáról. Akkor ragadott meg az a gondolat, hogy milyen hasonló a mi életünk és sorsunk ahhoz a sötét éjszakához, amelyben csak egy világozosság van, Krisztus világozossága.

Krisztus helytartója döntött.

Velünk engesztelt az egész világ, mert hiszen az egész világ népe, minden ország küldöttei térdeltek ott. A pápa őszentségének követe végezte az engesztelő szentmisét, az, akit most már Szent Péter utódjaként tisztelünk és szeretünk, aki most Krisztus helytartója a földön. Aki ott volt és szemébe nézett annak a szentéletű embernek, az kiolvashatta, hogy valami földöntúli tűz ég a lelkében. Ez a tüzeslelkű apostol kiérezte lelkünk vágyát, azt, hogy évszázadokon át így imádkoztunk: Hol vagy Margit királyleány, mikor tisz-

telhetünk oltárainkon. Jóságos atyai szíve velünk dobogott és amikor a pápai trónra lépett, legelső teendői közé vette, hogy a magyar szívek kívánságát teljesítse. Elhatározta, hogy befejezi a szenttéavatást, oltárra emeli az Árpádháznak gyöngé virágát, az engesztelésnek ezt a nagy szentjét. Ebben a szörnyű veszedelemben, a magyar sorsnak egy ilyen nagyon sötét órájában összedobogott Krisztus földi helytartójának szíve velünk és megértette azt, hogy Margit az engesztelés szentje. Ha valaha engesztelni kell, úgy ma kell azt tenni! Ha valaha követni kell Árpádházi Szent Margitot, úgy ma kell követni az engesztelésben az áldozatosságban, a szenvedésben.

Most kell a példakép!

Mi lehetünk azok a boldogok, akik a Szentséges Atya jóságából így ünnepelehetjük egy nagy hősrünknek a szenttéavatási ünnepségét. Azonban

nem volna igazi ünneplés, nem volna igazi örömnep ez a mai, hogyha csak az ünneplésnek a külső fényét, külső pompáját keresnők. Hiszen nem is igen lehet ma lényeges külső ünneplésre gondolni. A háború tartamára a Szentséges Atya úgy döntött, hogy minden szenttéavatás szünetel. A miénk kivétel. Mert most engesztelni kell, mert Margit az engesztelés szentje, most kell az egész világot odairányítani feléje, hogy lássa és tanulja meg példáját követni. Most kell az engesztelésnek ez a védőszentje, az engesztelésnek ez a gyönyörű példája! Most kell ez a törekeny, szűzi lélek, aki odaáll a századok viharai fölé, és azzal az erővel, amit Krisztus szeretete nyújtott, bizalmat, reménysugárt gyullaszt a sötét magyar égen, hogy bennünket, szenvedő magyarokat megvigasztaljon! Most kell, hogy hirdesse nekünk: engem kövessetek, az engesz-

telés útjára lépjetek és biztosak lehetek, hogy az isteni irgalom szeretettel és jósággal fog rátok tekinteni!

Születése előtt felajánlották Istennek.

Margit az engesztelésnek védőszentje, „Magyarországi, Árpádházi”, de jobb volna azt mondani: Engesztelő Szent Margit. Hiszen engesztelés volt egész élete. Születésekor rettenetes háború, pusztító fergeg szakadt az országra. Elpusztított mindent. 1241-ben elvérzett a nemzet színe-java és velük együtt odaveszett a magyar élet reménysége. Alig tudták a király életét megmenteni. Futva menekült, mert a nyugati fejedelem ki akarta használni szorult helyzetét, azért délre ment, a dalmát partra. Még így is féltő volt, hogy ott is utoléri a tatár. Földönfutóvá lett a magyar király, és földönfutó lett a magyar. Uldózték, hogy el-

pusztítsák. Ledőlt a nagy életfa: Reménytelen, vígasztalan volt a magyar jövő. Akkor a királyi pár úgy érezte, hogy valami nagy engesztelő áldozatot kell hozniok. Elhatározták tehát, hogy születendő gyermekük ha leány lesz, Istennek ajánlják a magyar nép bűneiért. Legyen élete engesztelés azért, hogy feltámadjon halottaiból ez a letört nemzet. Az ég meghallgatta könyörgésüket és elfogadta az engesztelő áldozatot. Leány született: Margit.

A Szent Katalin kolostor szentélyében.

Ez a Margaret, ez a drágagyöngy engesztelő áldozat volt születésének első pillanatától kezdve, így ajánlották fel a boldog szülők az Úr oltáránál. És bár felcseperedve a legkedvesebb lett a királyi gyermekek között, akihez a szülői szívnek egész melegével ragaszkodtak, mégis mikor három éves lett, elvitték őt a

veszprémi Szent Katalin kolostorba, hogy eleget tegyenek szent fogadalmuknak.

Miért vitték Veszprémbe, miért a Katalin kolostorba? Azért, mert Veszprémben éltek a Szent Domonkos nővérek, akik valamikor megosztották a számkivetés keserű kenyerét a királyi családdal és támaszai voltak a nagyasszonynak a legszomorúbb időkben. A dalmáciai szigeten ők voltak a királyi család mellett, egyedül ők vigasztalták, ők virrasztottak a kis gyermek bölcsője mellett, amikor 1242 január 18-án megszületett. Az ő kolostorukba került tehát a kis Margit, mert lélekben közelebb állt hozzájuk. Itt kellett ennek a szent áldozatnak a jó Isten oltárára kerülnie.

Az engesztelés iskolájában.

Volt még egy másik ok is, amiért a királyi család úgy döntött, hogy gyermekük a Szent Katalin kolos-

torba kerüljön. Nagy híre volt ennek a kolostornak, mert ott élt egy nővér, akit a boldogok között tisztelünk, s akinek életszentsége messze földön ismeretes volt. Ilonának hívták. Származását nem tudjuk, de életszentségéről sok mindent jegyzett fel a krónika, erről majd még elmélkedni fogunk a triduum folyamán. Az ő életszentsége vonzotta a királyi párt, hogy nevelésére bízzák a kicsi gyermekeket. Olimpiades asszony, aki fiatalon megözvegyült, dajkája volt, de boldog Ilona a lelkiéletét gondozta. Az ő irányítása mellett fejlődött ki az életszentség e gyönyörű példája. Katalin testvér pedig a tudományokba, a betűvetés mesterségébe és az ősök hagyományainak tiszteletébe vezette be. Még tíz éves is alig volt, máris úgy ismerte a nemzet történetét és a magyar nép hagyományait, mint manapság is kevesen.

Az engesztelés szentélyében.

Ez a kicsi, gyenge virágszál, máris tudatosan, a maga akaratából, a maga elszántából is engesztelő áldozat akart lenni a nemzetért, családjáért. Szívesen fogadta azt, hogy élete az Úr Istené legyen. Örömmel és készségesen karolta át az engesztelő áldozat keresztjét és bolog volt, hogy Ilona nyomában haladhat, hogy az engesztelés hőse lehet. Alig hétéves és már vezeklő öve van. Mikor elveszik tőle, mert féltik, hogy nem neki való még a vezeklés rendkívüli eszköze, addig sír, míg egy másikat nem szerez. És bár még egész fiatal volt, úgy, hogy nem is számították a nővérek közé, mégis mindenben részt akar venni, ami a kolostori élettel együtt jár, ami sokszor nehéz önmegtagadást kíván azoktól is, akik abban nőttek fel. Margit engesztelő áldozat volt, s hogy a jó Isten előtt kedves áldozat legyen,

örömmel és készségesen vállalta az engesztelő, vezeklő élet minden keresztjét. Mikor 10 éves lett, királyi atyja úgy döntött, hogy ennek az áldozatnak nem szabad ott maradnia a veszprémi kolostorban, külön oltárt kell emelni számára. Olyan zárdára gondolt, amelynek alapítása és fennmaradása is az engesztelést hirdeti a magyar népnek. Azért a király felépítette a Nyulak szigetén azt a kolostort, amelynek alapító levele így tanúskodik:

„Midőn a tatárdúlás után, mely büntetésül bűneinkért zúdult reánk, keményen hozzáfogtunk az országújításhoz, megszilárdításához, erősítéséhez, alkalmas intézkedéseket tettünk az országvédelemre. A pesti magaslaton várat emeltünk... De nehogy úgy tűnjék fel, mintha csak mulandó dolgokra lenne gondunk a lelkiek és vallás mellőzésével, hitünk szerint isteni sugallatra az a

gondolatunk támadt, hogy a nevezett várhoz közel, a Duna szigetén, a kolostori életre alkalmas helyen, Isten Anyjának, a Boldogságos Szűz-Máriának tiszteletére templomot és körülötte monostort vagy zárdát alapítunk, amelyben a szerzetesi regulák követelményei szerint jámbor szűzeknek kell a Királyok Királyát és a Szűznek Fiát szolgálniok."

Szolgáljon Istennek és a Szűznek!

Úgy határozott a király, hogy maga ad példát és legdrágább kincsét áldozza fel az oltáron.

„S hogy Isten előtt ismert jámborságunk, amely nem maradhat rejtekben, másoknak is példa legyen — mondja az alapító okmányban, — leányunkat, Margit asszonyt, akit gyermekeink közül annál gyöngédebb szeretettel ölelünk át, minél biztosabban látjuk benne a jámbor, Isten előtt kedves életnek előjeleit,

elhelyezzük őt ebben a kolostorban, hogy életfogytáig szolgáljon Istennek és a dicsőséges Szűznek!”

Igen, a Nyulak szigetén, az engesztelés szentélyében szolgáljon Margareta Istennek és a boldogságos Szűz Anyának.

Példája világítson az egész világnak.

Itt, e szentélyben fejlődik ki lelkében 10 éves kora óta az életszentségnek ez a gyönyörű virága, amelyet azóta is szeret, követ a magyar ifjúság. Itt már tudatosan valósította meg Margit az engesztelő életet, amely azóta is példakép volt a magyar népnek.

Ezt a példaképet akarta a mi dicsőségesen uralkodó Szentséges Atyánk az egész világ elé állítani. Ezt akarta biztató reménysugárként adni ezekben a nehéz napokban, amikor Margit korához hasonló nehéz, súlyos csapás zúdul reánk és az

egész világra. Ezért ünnepelünk! Ha nem is a külső fény és pompa szerint, de lélekben annál bensőségebben, annál melegebben, annál nagyobb szeretettel és boldogsággal! Hiszen ebben a sötét magyar éjszakában, a mi Árpádházi Margitunknak szenttéavatása egyúttal az engesztelés nagy szentjének oltárra emelése.

Éppen most, mikor a Szentatya aláírja a szenttéavatási bullát és kihirdeti az egész világnak, hogy az Árpádháznak ez a gyöngé virága, engesztelő Margaretája a szentek sorában tisztelhető, nekünk is az engesztelés nehéz keresztjét kell vinnünk. Ezért különös vigasz nekünk és az egész világnak ez a szenttéavatás.

Az egész világ tanuljon tőle.

Szörnyű nehéz, nagy szenvedés szakadt az emberekre. Ezért engesztel most a Szentséges Atya is, veünk együtt. Ő a legnagyobb vezek-

lők egyike, aki Engesztelő Margitunk példája szerint engesztel. És most azt akarja, tanuljuk meg mindnyájan az engesztelés Szentjétől, hogy ne essünk kétségbe, ne jajveszékeljünk, ne sírjunk, zokogjunk, hanem engeszteljünk magunkért és vétkeinkért, a nemzetért, az egész Egyházért. Érezzük, tudjuk, hogy a lelkek ezrei pusztulnak, ezért úgy kell tenünk, mint az engesztelés nagy Szentje, aki megkésztetve, megsokszorozta vezeklését, önsanyargatását az Egyházért. Valaki megkérdezte tőle, miért? Azt felelte: Az Egyház leánya vagyok, az Egyházhoz tartozom a keresztség által, nem fáj-e az, ami az Egyháznak fáj és nem szenvedek-e, mikor az Egyház lelkei szenvednek abban a szörnyű háborúban, ami apa és testvér között dúl. És még többet vezekelt, mindent megtett, hogy kibékítse az apát fiával. Két ízben, 1262 őszén és

1266-ban ő eszközölte ki azt, hogy kibékültek egymással, megszűnt a szörnyű belviszály, amely annyi szomorúságot, gyászt hozott a lelkekre és az egész nemzetre.

Engesztelést sürget.

Ezzel a példával áll itt most előttünk a mi drága Szentünknek, Árpádházi Szent Margitnak a lelke. Engesztelni akart életében és engesztelést sürget, engesztelést hirdet ma is. Értsétek meg őt ezekben a nehéz időkben, amikor ugyanolyan pusztulás fenyeget, amikor körös-körül égnek már a veszélyes tüzek! — Nem tudjuk, hogy melyik percben zúdul ránk a szörnyű orkán egész erejével.

Ezekben a nehéz pillanatokban nagy vigasztalás nekünk Szent Margit. Felé tekintünk, hozzá fordulunk, őt ünepeljük és kérjük, hogy az ő engesztelő áldozata, amely any-

nyi évszázadon át biztosította nekünk a fennmaradást, most is segítsen minket, hogy mi is megtanuljunk engesztelő áldozatok lenni.

Kövessük őt az engesztelés útján, mert akkor biztosak lehetünk arról, hogy ez az engesztelés, amelyet példája sugall, a jó Isten irgalmát fogja számunkra is biztosítani, bennünket is megment a végpusztulástól, és egy jobb, szebb, dicsőbb magyar jövőnek a hajnalát fogja felderíteni a sötét magyar éjszaka után.

A KERESZT ENGESZTELŐ ÚTJÁN

Tüzet jöttem bocsátani a földre!

Az Úr Jézus ajkán hangzott el ez a szó: „Tüzet jöttem bocsájtani a földre, és mit akarok mást, mint hogy felgyulladjon.” Lk. 12, 49. Az igénytelen, az egyszerű betlehem-i járszolban, a kicsiny Jézusban ez a tűz égett, amikor karácsony éjjelén isteni Szíve dobogni kezdett. Ez a tűz áradt Szívéből a keresztfán is, amikor teljessé vált engesztelő áldozata. Attól kezdve, hogy a katona lándzsája a szeretetnek e lángoló forrását megnyitotta, szakadatlanul árad ez az isteni tűz a szent Szívéből és felgyullasztja a lelkeket is. Az isteni szeretetnek lángja emberszíveken,

emberlelkeken át terjed mindenfelé és lángba borítja az egész világot lassankint.

Emberszíveken keresztül.

A mi nagy Szentünk, Engesztelő Szent Margit is egy ilyen lángralobbant szikrája, tüze, fáklyája az isteni szeretetnek. Az Ő keblében is ez az isteni tűz, emberszíven, emberlelken keresztül gyulladt fel először. Már szó volt arról, hogy IV. Béla királyunk és Mária királyné, nagy szentünknek szülei, a veszprémi kolostorba vitték őt és az ottani Szent Domonkos-rendi nővérek gondjaira bízta. Láttuk azt is, hogy mi vezette a jó szülők szívét, amiért éppen odavitték a kis Margitot elsősorban. Nemcsak az, hogy ezek a nővérek megosztották a királyi pár számkivetése napjait, hanem főleg az, hogy volt ott valaki, akinek lelke nagy lángra lobbant az isteni szeretet tüzetől, kinek életszentsége híre, mesz-

sze földön elterjedt, tüzeket gyújtott a magyar szívekben, magyar lelkekben is. Boldog Ilona volt ez a lángoló lélek. Kevéssé ismerjük őt, pedig nagy lélek, nagy szent, akire a Gondviselés azt a nagy feladatot bízta, hogy az ő szívéen át gyulladjon fel az engesztelés és az isteni szeretet tüze a kis Margitnak a keblében is. Tőle tanulja meg az engesztelés szellemét, lelkét. Azt olvassuk a krónikás könyvében erről a Boldog Ilonáról, hogy az Úrnak rendkívüli kiválasztottja volt.

A szeretet sebhelyei.

Asszisi Szent Ferenc napján írja róla a krónikás, amikor az egész szerzetesi közösség együtt volt és imádkozott, csodás dolog történt Boldog Ilonával, ami benső lelkületét nyilvánvalóvá tette az egész kolostor előtt. Elragadtatásba esett, amint a szeráfi szentnek azt a csodáját

szemlélte, hogy az isteni szeretet Krisztus sebhelyeit nyomta szívére, kezére, lábára. Boldog Ilona is felemelkedik az elragadtatás kegyelmében. A nővérek meglepődve látják, hogy kipirosodik kezén Krisztus sebhelyének helye; maga is észreveszi, mert hiszen fáj neki. Krisztus sebhelyeit kapja ő is, de el akarja takarni, miközben imát susog ajka: „Uram, nem vagyok méltó erre, vedd el tőlem ezt a kegyelmet.”

Az egész közösség lélekzetviszszafaftva nézi, mi fog történni, s hallja megint, hogy susogja az imát: „Ha akarod, Uram, legalább azt tedd meg, hogy ne vegyék észre!”

Sokáig maradt így elragadtatásban. Mindnyájan látták, tudták, hogy mi történt. Az előljáró maga elé idézi és számon kéri, mi történt vele. Látja, hogy kezén piroslik Krisztus Urunk sebhelye, amelyet attól kezd-

ve egész haláláig mindvégig testén viselt.

Nyilvánvalóvá vált, hogy az Úr-nak nagy kiválasztottja, hogy nagy dologra, nagy engesztelésre szemelte ki őt. Halála után 17 esztendővel, midőn felnyitották a sírját, még mindig megvolt Krisztus sebhelyének jele kezén, lábán és azt írják, akik jelen voltak, mintha a sebhelyek kinyíltak volna.

Leszáll az Úr választottjához.

Ez a csoda nem az egyetlen, ami Boldog Ilonával, a mi Engesztelő Szent Margitunk lelki irányítójával történt. Nem sokkal később az egyik kis nővér megfigyelte őt, mikor esti zsolozsma után visszamaradt a templomban. Azt hitte, senki sincs jelen. Odaközeledett a szent Kereszt oltárához és vágyódva nézett fel a keresztfára, amelyen Krisztus engesztelő áldozatul ajánlotta fel ma-

gát. A nővér, aki hátul lélekzetvisz-
zafojtva várta, mi fog történni, lát-
ja, hogy megint elragadtatásba esik.
Krisztus karja megmozdul, Krisztus
teste leszáll a keresztről. A nagy ro-
bajra megretten, elszalad, hívja az
előljárókat, nővéreket, akik újra ta-
núi Boldog Ilona elragadtatásának.
Átöleli a keresztet, amely lehajolt
hozzá, hogy így külsőleg is nyilván-
való legyen, mennyire kedves előtte
az engesztelő áldozat.

Ez az elragadtatás egész éjjel tar-
tott, nem tudták magához téríteni.
Csak másnap folyamán jött magá-
hoz, mintha mély álomból ébredt
volna fel; maga vitte az oltárhoz a
keresztet és visszaakasztotta helyére.

Sugárzó lélek.

Attól kezdve szinte sugározta azt
a szeretetet, amely az engesztelő ál-
dozatnak Krisztus sebhelyeit nyomta
kezére, lábára, szívére. Olyan fé-

nyesség sugárzott testéből, hogy egy-
ízben a szomszédból összefutottak az
emberek, mert azt hitték, hogy ki-
gyulladt a templom, olyan világos-
ság szűrődött át az ablakon. Más al-
kalommal, mikor Krisztus Urunk en-
gesztelő áldozatának az ünnepét ül-
ték, és Boldog Ilona sokat engesz-
telt, úgy sugárzott keze, teste, hogy
akik látták egész elragadtatásba es-
tek a csodálkozástól.

Nagyon jó tanuló!

Erre a sugárzó lélekre bízta a
Gondviselés a mi engesztelő kis
Margitunkat, hogy tőle tanulja meg
az igazi engesztelést. A kicsi Margit
nagyon jó tanulónak bizonyult. Mi-
kor belépett, csak három éves volt,
de szíve máris vonzódott Jézushoz.
Boldog Ilona példájából tanulta meg,
hogy gyakran tekintsen fel Krisztus
keresztjére és lássa: Krisztus ke-
resztáldozata az igazi nagy engesz-
telő áldozat. Tőle tanulta meg, hogy

szerezze ezt az isteni Engesztelőt, aki engedte, hogy kezét-lábát átszegezzék, a Szívét átdöfjék, hogy abból isteni szeretetének lángtengere elárhassa az emberek szívét.

Az engesztelés útján indul.

A kicsi Margit Boldog Ilona környezetében maga is ilyen világoskodó, tündöklő lélekké vált, aki megszerette szenvedélyesen Krisztust és vele egyesítette engesztelő áldozatát. Annyira vonzódott Boldog Ilonához, hogy elleste engesztelő vezeklését, önmegtágadásait, és már egész fiatalon követte nagy lelki mesterét ugyanazon az úton, amelyen ő haladt. Kicsi, gyenge korában, amikor más gyermek még tipeg-topog, a Margit már a kereszt szeretetétől lángol, az önmegtágadást, vezeklést szomjazza. Az Úr Jezus engesztelő áldozat, és azért ő is engesztelni, szenvedni, vezekelni akar szüleiért, nemzetéért, a magyar jövőért.

Ki volt nagyobb!?

Igen, alig tudták visszatartani, hogy meg ne tegye ő is mindazt, amit Boldog Ilona, hogy ne vezekeljen úgy, mint ő és hordozza a vezeklő övet, úgy mint mesternője. Még fiatalon — a krónikás 7 évet említ, — kívánja, adják kezébe a vezeklés eszközét, és bár nem teljesítik kérését, mégis szerez magának. Mikor elveszik, sír és zokog. Más ilyen kicsi gyermek azért sír, mert játékát elveszik, Szent Margit azért, mert nem engedik, hogy úgy vezekeljen, mint mesternője. Kis engesztelő áldozatokat, lemondásokat keres, szomjas lélekkel vezekel és engesztelő élete — majdnem azt mondhatnánk — tökéletesebb, mint a példaképé, melyet követ. Igazán nem tudjuk, hogy melyik volt a nagyobb engesztelő lélek!

A kereszt szerelmese.

Az bizonyos, hogy a mi engesz-

telő Szentünk, Margarita, nagyon szerette Krisztus Urunk keresztjét. Sokat elmélkedett az Úr szenvedéséről, sebhelyeiről. Hiszen ott látta mesternőjének, Boldog Ilonának a kezén ugyanazt a sebet, amely először az Úr Jézus kezén piroslott a keresztfán, és elmerült annak nemcsak fájdalmában, hanem engesztelő értékében is. Attól kezdve Krisztus sebhelyeinek nagy tisztelője volt. Engesztelése abból állott, hogy Krisztus sebhelyeit ajánlotta fel az Atyának engesztelő áldozatul. Az Úr kínszenvedésének történetét úgy szeretete, hogy egész nagyböjtön keresztül ezt olvastatta fel magának. Azon elmélkedett, ami az Úr kínszenvedésében a nagy engesztelő érték, amelyet Ő Boldog Ilonában csodált és szeretett volna megvalósítani a maga életében is.

Miért nincsenek stigmái?

Neki a stigmák kegyelmét az Úr

nem adta meg. Azt akarta, hogy Ő lélekben szenvedjen, élete legyen engesztelés, és így közelebb álljon hozzánk. Azt akarta, hogy ne féljünk mi sem attól a nagy lelki magaslattól, amelyre felemelte őt az Úr. Kövessük őt, — mert, hiszen, ha valaki Krisztus Urunk sebhelyeit elnyeri, megcsodáljuk, de utánozni nem tudjuk. De ha valaki úgy szereti Krisztus kínszenvedését, mint Ő, lelkében úgy valósítja meg az engesztelő életet mint Ő, akkor egészen közel jár hozzá.

„Ecce lignum crucis!”

Szent Margit nagyon megértette, hogy az engesztelő áldozatnak egybe kell fornia Krisztussal, hogy élete szenvedéseinek akkor van engesztelő értéke, ha az Úr Jézus szenvedésével egyesíti. Ezért csüngött egész szívével-lelkével a szenvedő Krisztuson. Talán épen B. Ilona

példáján felbuzdulva, aki elragadtatásban ölelte át a keresztet, Margarita is nagyon vágyódott a kereszt után. Feljegyezte a krónikás, hogy mikor Krisztus Urunk kínszenvedése és halála napján, nagypénteken az egyházi szertartások közepette az Úr szolgálja felemelte a keresztet és énekelte: „Ecce lignum crucis!” — oly vágy, oly szeretet ébredt Margit lelkében, hogy nem tudott magával bírni, arca borult a templom kövezetén és úgy imádta az engesztelő Krisztust. Sokszor sírt Krisztus kínszenvedésének elmélkedése közben, hogy teljesen vizes lett könnyeitől ruhája. Sírását a templomon kívül is hallották és lelkük mélyén megindultak mindazok, akik tanúi voltak a szenvedő Krisztus utáni vágyának. Egész hűségesen követte Krisztust és engesztelő áldozata mindig lelki szeme előtt lebegett.

Ne a csodát keressük benne.

Engesztelő Margitnak élete a tökéletes engesztelésnek példaképe, amelyben semmi rendkívüli nem volt. A Gondviselés azt akarta, hogy ne a csodát szemléljük, ne a rendkívüliséget csodáljuk benne, hanem az engesztelést. Tanuljuk meg engesztelését, önmegtagadó, önfeláldozó életét követni. A Gondviselés azt akarta, hogy az Ő egyszerű engesztelő élete, — amely azonban hősi volt, — álljon állandóan lelki szemünk előtt. Azt akarta, hogy közel álljon lelkünkhöz élete, amelyet követni is tudunk és megtanítsen bennünket is engesztelni szentségben.

Engesztelni szentségben.

Van, aki azt hiszi, hogy az élet-szentség csodákban, oly rendkívüli jelenségekben nyilvánul meg, mint Boldog Ilona életében történt. Az bizonyos, hogy a csodatevő erő, elra-

gadtatás, stigmák, Isten rendkívüli közlései az életszentség egy-egy ajándéka, de mindez még nem maga az életszentség. Az életszentség lényege az a tiszta lelkület, amely összeforr, egyesül az Úr Jézussal. Árpádházi Szent Margit élete is úgy vált igazán szentté, hogy egybeolvadt az Úr életével. Nemcsak a kegyelem állapotát őrizte meg, hanem olyan tökéletes engesztelő életet élt, amilyent Jézusban látott, amire mesternője tanította.

Az életszentség Istennel való legbensőbb egyesülés, ahogy Szent Pál apostol hirdeti: „Élek, pedig már nem én, hanem Krisztus él bennem.” Gal. 2, 20. „Számomra az élet Krisztus által nyereség.” Fil. 1, 21. Ha életemben, szenvedéseimben és engesztelésemben Krisztus szenvedése, Krisztus engesztelése újul és valósul meg újra és újra, akkor én az életszentség útjait járom.

Az életszentség olyan fenséges életprogramm, amelyet nemcsak Engesztelő Szent Margitunk, hanem mi is meg tudunk valósítani.

Engeszteljünk keresztviseléssel.

Mi is valamennyien megvalósíthatjuk azt, hogy nemcsak a kegyelem állapotát őrizzük meg, hanem szeretjük a szenvedő Krisztust, úgy mint ő és lélekben átölelhetjük keresztjét. Nem szükséges, hogy elragadtatásba essünk. Úgyis elég szenvedést hoz az élet. Ezek a rendkívüli idők is mennyi nehézséget, gondot okoznak! Hiszen mindnyájan érezzük az élet súlyát e nehéz időkben, amikor nem tudjuk, hogy fejünk felett a halál mikor fújja meg harsonáját. Most valóban a szenvedés életét éljük. Az isteni igazságosság büntető ostora suhog az emberiség felett, a pusztulás örvénye tátong előttünk.

Megszeretni az Úr keresztjét!

Most, ebben a szenvedésben kell megszeretni Krisztus keresztjét. Most, amikor senkisémet tud elmenekülni a szenvedés elől, rájövünk arra, hogy nekünk is szeretni kell Krisztus szenvedését, szívesen fogadni minden megpróbáltatást. Sőt ebben a szenvedésben még jobban kell egyesülni a szenvedő Krisztussal, átölelni az Ő keresztjét, nemcsak úgy, hogy a keresztet megöleljük, csókoljuk, hanem a szenvedést is szívesen, készségesen, sőt örömmel fogadjuk. De keressük is néha a keresztet lemondásban, szenvedélyeink megfékezésében és akkor az élet-szentségnek arra a magaslatára kezdünk felemelkedni, amelyre Engesztelő Szent Margit jutott. Akkor megértjük azt, hogy Krisztus keresztjéből élet fakad. Az Úr szenvedéséből valami csodás tűz árad, amely a mi szívünket is lángalobbantja. Akkor

ha szenvedni kell, nem siránkozunk, zúgolódunk, hanem örömmel és szívesen fogadjuk, úgy ahogy Szent Margit fogadta. Szeressük a szenvedő Krisztust, hogy egyé válva vele kedves engesztelő áldozatok lehessünk!

Ez az életszentség útja. Ez az engesztelő élet, amelyben egygéforr életünk az Úr kínszenvedésével és kedves engesztelő áldozattá válik Isten szemében. Akármilyen megpróbáltatás jöjjön, annál jobban, bensőségesebben egyesüljünk az Úrral, annál jobban egyesítsük szenvedéseinket Krisztus szenvedésével, engesztelésünket az Úr engesztelésével, áldozatunkat az Ő keresztáldozatával!

Van Isten! Igazságos!

Ha körülnézünk a világban, azt látjuk, hogy az emberek szeretnek az örömben, gondtalan életben elmerülni és zavartalanul élni. Ha mégis szenvedés éri őket, hamar készek a

vakmerő ítéletet kimondani: hogyha ekkora szenvedés, pusztulás lehetséges, akkor talán nincs Isten. Nem veszik észre, hogy ez a nagy szenvedés éppen annak a jele, hogy van Isten, igazságos Isten, aki a bűnt nem hagyja büntetés nélkül!

Miben áll ez a büntetés? Abban, hogy Isten néha megengedi, hogy a bűn érvényesüljön. Mintha azt mondaná az engedetlen embernek: Jó, hogyha nem engedelmeskedtek az isteni parancsnak, lássátok, mi következik! A bűn önmagában viseli büntetését.

Mi lehet az igazi oka ennek a szörnyű öldöklésnek és rettenetes pusztulásnak, mely most dúl körülöttünk? A gyűlölködés! Az emberek nem engedelmeskednek Istennek, szabadon engedik a gyűlöletet, bosszút és minden alacsony szenvedélyt. Ha Isten a bűn által előidézett bajokat szabadon engedi, akkor ilyen

rettenetes rombolás következik. Engesztelő Szent Margit is azért engesztelt olyan sokat, hogy Isten igazságos büntetését elhárítsa. Azért sanyargatta magát olyan erősen, és egyesítette Krisztus keresztségével szenvedését, hogy az édesapa és fivér ne ontson testvérvért, ne törjön ki belháború, ne pusztítsa el a magyar a saját fajtáját. Az ő engesztelése drágább áldozat volt Isten előtt, mintha elragadtatásba esett volna, mintha csodák művelésével tűnt volna ki. Szüksége volt rá, mert az volt hivatása, hogy legalább Ő engeszteljen akkor a magyar népért, mikor a magyarok torzsalkodnak és háború fenyegeti a nemzetet.

Járjuk mi is a kereszt engesztelő útját.

Ma is ilyen időket élünk. Ma is gyűlölség, gonoszság mindenfelé. Ezért kell elpusztulni annyi ártatlannak; ezért kell vérezni annyi

nemzetnek. Ez vár ránk is, ha nem engesztelünk mi is úgy, mint engesztelő nagy szentünk. Azért adta őt nekünk az egyház, hogy tiszteljük benne nemcsak a szentet, hanem az engesztelőt, az életszentségben tündöklőt. Tanuljuk meg, hogy nekünk is az engesztelés, a szentség útján kell járnunk, Krisztus szenvedéséhez hozzáadni a mi engesztelésünket is, hogy egy legyen Krisztusával és így kedves áldozat legyen a mennyei Atya előtt.

Most ennek a triduumnak a második napján emeljük fel tekintetünket az engesztelés nagy szentjére, Árpádházi Margitunkra és kérjük, hogy tanítson meg bennünket szentül élni, úgy élni, hogy életünk egybeforrjon Krisztus életével. Tanítson meg minket a kereszt szeretetére, hogy lemondásunkkal, szenvedéseinkkel mi is engesztelő áldozatot mutassunk be. Kérjük a mennyei Atyát, hogy

segítse meg ezt a sok szenvedéssel meggyötört magyar népet, hárítsa el tőlünk a pusztulás veszedelmét! Adja meg nekünk és az egész világnak a béke kegyelmét a szentség jegyében az engesztelés áldozata által.

A TISZTASÁG ÁLDOZATA

Érzékeny búcsú.

Megáll a tenger partján a lánglelkű apostol, Krisztusnak ez a keményvágású harcos katonája: Szent Pál. Végignéz merengő szemmel a tengeren. Hajóra kell szállnia és messze utaznia, ahol halálra keresik őt és híveit. Elbúcsúzik kedves gyermekeitől, az efezusi hívektől, akiket talán már többé nem láthat viszont. Kemény, bátor harcos apostol Szent Pál és az efezusi hívek is, — akik az ő tanítványai, — hozzá vannak szokva az élet kemény küzdelmeihez. Mégis, mikor hallják, hogy talán többé már nem találkoznak a földi életben, elérékenyednek ők is, és az apostol is. Egymás nyakába bo-

rulnak és sűrű könnyek között búcsúznak el egymástól...

Csodálkoztok testvéreim, hogy a kemény férfi is ellágyul, amikor búcsút kell vennie?

Két szent búcsúja.

Lélekben tekintsünk végig a mi nagy szentünknek, Árpádházi Margitnak búcsúját, amikor királyi atyja eljön érte a veszprémi klostomba. El kell válnia a drága falaktól, ahol három éves korától mostanáig nevelkedett, el kell búcsúznia mindenkitől, akiket itt megszeretett. Tízéves kislányka még, mégis odatapadt a szíve a drága emlékekhez, amelyek között felnőtt: a sororokhoz, akiknek példáján felbuzdult, de főleg Boldog Ilonához, aki őt az engesztelés szellemébe bevezette.

Boldog Ilona végignézett az ő kis növendékén és biztonnal vérzett a szíve, fájt a lelke, hogy búcsút kell

vennie tőle, hűséges kis társától, készséges tanítványától, aki bár kicsiny volt, mégis megértette az ő lelkületét: vezekléssel engesztelni az Urat. Szerette ezt a kis Margitot, aki hét éves kora óta versenyt engesztelt vele, akiben ő öntözgette, ápolgatta az engesztelésnek kicsiny palántáját, akit ő tanított meg arra, hogy engesztelő áldozat legyen, hogy a mindennapi munka keresztjével szeresse a kereszten értünk szenvedő és önmagát engesztelő áldozatuladó Krisztust és szenvedését egyesítse Krisztus szenvedésével.

Búcsút kell venni és ez a búcsú még melegebben, még bensőségesebben, még sűrűbb könnyhullatás között történt, mint ahogy Szent Pál apostol búcsúzott az efezusiaktól, vagy mint ahogy búcsút vesznek azok, akik szeretik egymást. Itt a tanítvány és mester nem az emberi szívnek gyöngédségével, hanem az

engesztelő áldozatnak szent aranyfüzérével volt összekötve, amit a kereszten függő Krisztus árasztott lelkükre.

Királyi döntés.

De menni kellett! IV. Béla úgy döntött, hogy Margitnak nemcsak az élete legyen engesztelés, hanem az a kolostor is, ahol él, az engesztelő szeretet szentélye legyen. Az új kolostornak, amelyet gyermekének és a 18 sorornak épített, a nemzet engesztelő szentélyének kell lennie. Az alapító bullában azt írja, hogy a magyar nép bűnei és vétkei miatt kellett a szörnyű tatárjárás pusztításait végigszenvedni, ezért most a magyar nép engeszteljen, és ebben ő jár elől, feláldozva Istennek áldozatul legkedvesebb gyermekét, és vele ezt a szentélyt. Ott szolgálja a Szűzanyát és a Szűzanya közvetítésével legyen az ő áldozata kedves az Isten előtt.

Igy kerül Engesztelő Szent Margit

Buda és Pest között a Nyulak szigetére. Tízéves korában itt kezdi meg engesztelő életét nyilvánvalóan nemcsak a kolostor falai között, hanem az egész ország, az egész világ szeme előtt. Hiszen mindenkinek tudomása szerint élete engesztelő áldozat volt.

Engesztelés tisztaságban.

Talán a Gondviselés is úgy akarta, hogy engesztelő Szent Margitnak az élete tényleg engesztelés legyen, de ne csak szentségben, hanem tisztaságban és istenszeretetben is. És ezt a mi kis engesztelő Szentünk tízéves korában már átlátta. Érezte azt, hogy mily mélyértelmű jelentése van annak, hogy Boldog Ilona, egykori mesternője eltakarta kezét, amikor Krisztus sebe kivérzett rajta, sejtette miért jelent meg a lilium képe a feje mögött. Az engesztelésnek a tisztaság erényéből kell fakadnia. Igaz ugyan, hogy a világ meg-

vetéssel fordul el a tisztaságtól és mindattól, ami a szent tisztaságra vonatkozik. De épen ezért kell vezetkedni, mert a világ belemerül az érzéki élvezetek és bűnös szenvedélyek tengerébe. Épen ez az, ami miatt annyit szenved Krisztus. Minden lélek, ha szereti az ő Urát, megérzi azt, hogy a világnak ez az érzékisége, amely szétrobbant mindent, családi köteléket, társadalmi kapcsolatokat, ez az érzékiség és ami ezzel együtt jár, a földi dolgokhoz való túlságos ragaszkodás, a legrettenetesebb szenvedély, ami miatt az emberiség a legtöbbször a bűn útjára téved és amiért Isten valóságos tüzes esővel büntet.

Vezeklés az érzékiség miatt.

Megérezte ezt engesztelő Szent Margit is, világosan látta, hogy az engesztelés áldozata a tisztaságban tökéletesedik ki. Az ő engesztelő áldozata a szent tisztaság állapotá-

ban találta meg a méltó keretet. Nem mindenkinek ad Isten a tisztaság állapotára hivatást, de az már isteni parancs, hogy mindenki a maga hivatásának körében tisztaságban éljen. Szent legyen és tiszta az a családi kötelék, ami összefűzi a férjet és feleséget! Isten ajándéka és ne az érzékiség szülötte legyen a gyermek. A családi kapcsolatot kísérelje olyan tisztaságos lelkület, amilyen Szent Margit belső világa volt. Nagyon jól tudta ő, hogy az érzékiségbe süllyedt és kicsapongó magyar főuraknak ez volt a főbűne, amiért a muhi vést rájuk bocsátotta az Isten. Ő tehát vállalta a tökéletes, teljes tisztaság állapotát, mely a legkedvesebb Isten előtt. Minél inkább látta azt, hogy népe belesüllyedt az érzékiségbe, annál tisztábban emelkedett lelke az ég felé. Azonban ne gondoljuk, hogy Engesztelő Szent Margit nem olyan emberi testtel bírt, mint mi! Ugyanúgy meg kellett

küzdenie, mint bármelyikünknek, csakhogy az ő nagy kísértései nem belülről fakadtak, hanem egészen más oldalról, onnan, ahonnan az engesztelő hivatást kapta. Édesapja és édesanyja szánta őt áldozatul s a legkeményebb próbatétel épen erről az oldalról érte őt.

Az első ostrom.

Édesapja világosan látta a veszedelmet, ami keletről fenyegette az országot: félni lehetett, hogy visszajő a tatár és újra megtámadja a nemzetet. Ugyanezt látta Engesztelő Szent Margit is és megkérte az engesztelő áldozatát. De a király megfélemlődött arról, hogy nemcsak a földi eszközök segítik az embert. Úgy gondolkodott, hogy szükséges volna emberi segítség is. Ezeknek megszerzésére külföldi kapcsolatokat igyekezett szerezni, és leányát Margitot, akit pedig már Istennek ajánlott, most e külföldi kapcsolatok

megpecsételésére akarta feláldozni. Négyszer is ostromolta őt, hogy férjhez menjen. Az első ilyen terv 1249-ben merült fel, amikor egy lengyel herceg jelent meg a láthatáron. Bár Margit ekkor még igen fiatal volt, mégis határozottan ellenállt.

A második küzdelem.

A második terv 1254 körül merült fel, és ez már sok szenvedést, küzdelmet jelentett szentünknek. A cseh király lehetett a kérő, akivel Béla ekkor kötött békét a pápa közbenjárására. Margit a leghatározottabban ellenállt minden kérésnek, nem ingatták meg sem a fényes ígéretek, sem a szigorú fenyegetődzések. Sőt kivívta, hogy fiatal kora ellenére is megkapja a szerzetesi fátyolt és tisztaságát az Úr Jézusnak szentelhesse.

„Tisztaságomat Krisztusnak szenteltem.”

Ezek az első házassági tervek azon-

ban korántsem jelentettek neki oly küzdelmet és szenvedést, mint a két utolsó. 1260- vagy 1261 táján Ottokár cseh király újra háborúba keveredett Béla királlyal és az utóbbi lett a vesztes. Hamarosan békét is kötöttek 1260 nyarán. Ez után látogatta meg Bélát, valószínűen házasságkötési szándékkal. Nem felejtette el még most sem Margitot, akit már egyszer feleségül kért. Maga személyesen is találkozni akart Margittal, aki szándékosan kopott és szakadozott hétköznapi ruhájában jelent meg, de Ottokár annál nagyobb szeretetre gerjedt. Olyan ajánlatokat tett Bélának, hogy ez minden áron meg akarta törni leánya ellenkezését. Nehéz, súlyos harc következett a szülők és leányuk között. „Miért fárasztjátok magatokat ezzel az Isten előtt gyűlöletes dologgal, — mondta, — fogadalmamat, amelyet tettem és szüzi tisztaságomat, amelyet,

mint magatok is tudjátok, még kislány koromban lelkemben az Úr Jézus Krisztusak szenteltem... nemcsak e világ hiúságáért, de sem az életért, sem a halálért, a legkisebb dologban sem szegem vagy sértem meg!"

„Nem vagyunk-e szüleid?”

A szülők azonban minden áron kényszeríteni akarták őt: „Nem vagyunk-e szüleid, — mondották, — és nem tartozol-e nekünk Isten parancsa szerint engedelmeskedni?” Nehéz szemrehányás volt ez a gyengéd szívű királyleánynak, de nem hozta zavarba. Azt felelte komoly és érett hangon: „Én téged, a királyt, atyámnak és uramnak, a királynét anyámnak és úrnőmnek csak azokban a dolgokban ismerlek el, amelyek Isten akarata szerint és Istennel vannak. Így van ugyanis megírva: aki nem hagyja el értem atyját és anyját, nem lehet az én tanítványom!”

A királyi pár nem erőlködött tovább, nem tudták megtörni ezt a tiszta lelket, aki tisztaságát oly állhatatosan Istennek adta engesztelésül.

Még egy utolsó küzdelem.

Pedig hátra volt még egy utolsó küzdelem. 1269-ben Anjou Károly nápolyi király követei jártak a magyar királynál, hogy tőle uruk részére feleséget kérjenek. Béla újra Margitot akarta feláldozni. A pápa részéről felmentéssel kecsegtették. De szentünk most még kérlelhetetlenebbül állott ellen minden erőltetésnek. Még abban az esetben sem lesz hűtlen Krisztushoz, ha a pápa parancsolná. Ekkor szülei a szerzetesnő társakat okolták, akik abban való félelmükben, hogy a király haragját vonják magukra, igyekeztek Margitot rábeszélni, ami igen nagy szenvedést okozott neki. Állhatatosságát se meg nem ingatták, meg nem törték,

de ez még jobban ellene fordította a közhangulatot. Ellene fordultak a sororok, éreztette haragját atyja is, anyja is. Valóságos kínszenvedés lett élete a zárdában, ahol azért is nehezteltek rá, mert a király az egész zárdától megvonta kegyét. Margit azonban készségesen vállalta ezt is: engesztelésből.

„Még jobban gerjedezett szíve.”

Ekkor bontakozott ki Szent Margit igazi lelkülete, ekkor gyulladt nagy lángra szeretete Krisztus iránt. Ekkor kezdte érezni, hogy többet kapott, mint Boldog Ilona, aki csak a testi sebeket kapta, ő most mindenestül keresztre feszítettett, hiszen a szolgasorsból is kínézték. Amikor elhátározása miatt szenvednie kellett, úgy érezte, hogy a szíve-lelke felszabadul minden köteléktől és most még jobban elmerül az Úr Krisztus szemléletében, mint eddig. Most már érezte, hogy mit jelent mindenről le-

mondani, még a szülői szeretetről is, még arról a tudatról is, hogy valahol szeretnek bennünket. Önmagára hagyatottan, örömmel és szívesen tett mindent oda az Úr engesztelő oltárára és még jobban gerjedezetett vala az ő szíve, mint a krónikások írják, mert az isteni szeretet minden bántódást, minden szenvedést megédesít. — Ha nem volna szeretet, akkor nem lehetne a szenvedést szeretni, a kereszt elviselhetetlen teher lenne, amely a földre sujtaná az embert. Azonban az isteni szeretet éltet, lendít. Minél szabadabbá válik a lélek, minél készségesebben eloldja magát a földi életnek kötelékeitől, annál magasabbra szárnyal, annál nagyobb az Istenbe való elmerülése.

A szeretet angyala.

Ettől kezdve szinte állandóan imádságban töltötte idejét, nem olyan képen, mint Boldog Ilona, aki elragadtatott, hanem a munka közben

imádkozott, munkája vált imádsággá. Szívének lángja, szeretete nagy elfoglaltsága közben lobogott mindig nagyobbra. Kereste a kényelmetlenebb, megalázóbb munkát. Kereste a szeretet gyakorlatait, senki sem szerette a betegeket úgy, mint ő. Az Úr iránti szeretetének külső tanújelét akarta adni ezzel. Semmiféle munkától nem riadt vissza a betegeknél: az udvaron sokszor a sárban kellett csoszognia, hogy a betegházba jusson. Egyszer el is bukott, amikor a fején vitte nekik a húst. Nappal sütött-főzött nekik, — éjjeleken át pedig az ágyaiknál virrasztott, letörölte homlokukról a fájdalomnak és szenvedésnek verejtékét. Ő volt a házban a szeretet angyala, akit nem részesítettek szeretetben, de aki mindenkinek csak szeretetet adott. Így tökéletesedett Engesztelő Szent Margitnak az élete: szentségben, az Úr Jézussal való

legbensőbb egyesülés révén, tisztaságban, a földiekről való teljes lemondás által és szeretetben, a szeretetnek isteni tűzében, amelyet Krisztus sugárzott a szívébe.

Amire Margit nem gondolt.

Ez volt az az engesztelő áldozat, amely hétszáz év távlatából is olyan frissen él a lelkünk előtt, s mely ma is annyira időszerű, mintha az Úr nekünk szánta volna őt ezekben a nehéz napokban. Valóban nekünk szánta őt az Úr.

Engesztelő Szent Margit mindig maga előtt látta a keletről fenyegető veszedelmet, de látta a saját országát is, ahol a sok bűn miatt újra az Úr büntetésétől kellett félni. Ezért ajánlotta fel életét engesztelésül.

Csak egyre nem gondolt, arra, hogy ugyanakkor a XIII. század derekán, amikor ő itt keleten engesztelt, ugyanakkor nyugaton a keresz-

ténység fénykorát élte. A nyugati államok nem tudták, hogy mi a pusztulás, nem tudták, mi a tatárjárás. Ott nyugodtan, békén, boldogan éltek az emberek. Nyugaton, a XIII. század közepén a legszebben bontakozott ki a kultúra, építészet, művészet, bölcselet, teológia és minden tudomány. Különösen Franciaország fővárosában, Párisban és a déli államokban a szellemi kultúra fénykorát élte. Nagy Szent Albert, Aquinói Szent Tamás, Szent Bonaventura és a középkor legnagyobb szellemei akkor ragyogtak legfényesebben.

Engesztel Nyugat békéjéért.

Prohászka ajkáról hallottam ezt a gondolatot, hogy Nyugat kultúrájának és békéjének megóvásáért szükség volt erre az engesztelő szentre itt a Nyulak szigetén, aki az ő életáldozatával, nagy lemondásával felfogta a keleti veszedelmet, bástyát

emelt minden pusztulás ellen, csak-hogy nyugat kultúrája békét élvezhessen, nyugodtan fejlődhessék és boldog lehessen. Azt szokták mondani, hogy Magyarország nyugat bástyája kelet felé. Ez igaz, de csakis abban az értelemben, hogy a mi engesztelő szentünk a bástya. Szent Margit megvédi nyugatot a keletről jövő veszedelmektől. Mi tartóztatta volna fel a keleti veszedelmet, ha ő nincs és mi másodszor is elvéreztünk volna? Nem volt más ereje, más védőbástyája ennek a népnek, csak az engesztelés nagy szentje.

Ma is ez az erőnk!

Azért akarta őt a mi dicsőségesen uralkodó Szentséges Atyánk, XII. Pius az egész világ elé állítani, mert most sincs más erőnk, mint csak az engesztelés áldozata, szentségben, tisztaságban, szeretetben. Azt akarta, hogy Árpádházi Margitot necsak boldogként tiszteljük, és necsak a ma-

gyar népnek ragyogjon, hanem az egész világnak. Mert szenttéavatása annyit jelent, hogy az egész világ előtt fényeskedik az ő engesztelő élete. Az egész világ tudja meg, hogy nyugatnak csak egy bástyája van, az az engesztelés, amelynek hősi példáját adta nekünk a mi vérünkből, a mi népünkből felserkent ifjú szent. Az ő példája áll most elénk, azért, hogy bizalmat, reményt és bátorságot öntsön belénk ezekben a súlyos megpróbáltatásokban.

Ma is ez a példaképünk!

Kedves Testvéreim! Szent Margit egykor a szeretettől lángoló áldozat volt, hogy visszatartsa a keleti veszedelmet hazánktól. Biztosak lehetünk abban, hogy fel fogjuk tartóztatni a veszedelmet és irgalomra tudjuk készíteni az isteni igazságságot, hogyha engesztelő Szent Margit iránt azzal mutatjuk ki szeretetünket, hogy mi is ilyen kedves en-

gesztelő áldozatot hozunk Istennek.
És akkor, Testvéreim, újra felénk
fordul az Úr irgalma, s el fog kö-
vetkezni a boldog béke korszaka.

TARTALOM

I.

Az engesztelés szentje — — — —	11
Az engesztelés példaképe — — — —	29
Az engesztelés hősi áldozata — — —	50

II.

Az engesztelés iskolájában — — —	67
A kereszt engesztelő útján — — —	88
A tisztaság áldozata — — — —	109

59.

Mentes Mihály

JEREMIÁS SIRALMAI

56 oldal, alapár 1.— P

60.

Endrefalvy Ottó

LÉLEKÚJULÁS

80 oldal, alapár 1.50 P

61.

Dezső István

**A NYOLC BOLDOGSÁG ÉS
A SZENTATYÁK**

70 oldal, alapár 1.20 P

62.

Erdey Ferenc

AZ ENGESZTELÉS SZENTJE

130 oldal, alapár 2.— P

63.

Erdey Ferenc

ENGESZTELŐ ÉGI ANYÁNK, MÁRIA

130 oldal, alapár 2.— P

